

PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY MIASTA CZARNKÓW

URZĄD MIASTA CZARNKÓW

PLAC WOLNOŚCI 6

www.czarnkow.pl

LUTY 2007

SPIS TREŚCI

WSTĘP	4
1. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE	
1.1. Zagospodarowanie przestrzenne	
1.1.1. Położenie i struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta	5
1.1.2. Granice stref ochrony konserwatorskiej	7
1.1.3. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego	9
1.1.4. Użytkowanie terenu oraz własność gruntów i budynków	13
1.1.5. Infrastruktura techniczna	14
1.1.6. Identyfikacja problemów	20
1.2. Gospodarka	
1.2.1. Główni pracodawcy	21
1.2.2. Rynek pracy	24
1.2.3. Identyfikacja problemów	27
1.3. Sfera społeczna	
1.3.1. Struktura demograficzna i społeczna	27
1.3.2. Stan i zróżnicowanie dochodowości gospodarstw domowych	40
1.3.3. Struktura organizacji pozarządowych	41
1.3.4. Identyfikacja problemów	41
1.4. Analiza SWOT zagospodarowania przestrzennego, gospodarki oraz sfery społecznej na terenie Czarnkowa	43
2. ZADANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ CZARNKOWA	47
2.1. Finanse miasta	47
2.2. Warunki życia mieszkańców	48
2.3. Rozwój gospodarczy	48
2.4. Oświata, wychowanie, kultura, sport	49
2.5. Zdrowie, pomoc społeczna i bezpieczeństwo	50
2.6. Zadania do realizacji	50
2.6.1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu	52
2.6.2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury	52
2.6.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego	52
2.6.4. Poprawa stanu środowiska kulturowego, rozwój zasobów ludzkich, jakość życia	53
2.7. Hierarchia zadań przyjętych do realizacji	54
3. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW	
3.1. Lata 2007-2013	55
3.2. Określenie kryteriów kolejności projektów	61
4. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY MIASTA CZARNKÓW	
4.1. Wydatki inwestycyjne	62
5. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO ...	65

6. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013.	65
7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO	
7.1. Zarządzanie planem rozwoju lokalnego	67
7.2. Instytucja wdrażająca	67
8. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ	
8.1. System monitorowania planu rozwoju lokalnego	68
8.2. Sposoby oceny planu rozwoju lokalnego	68
8.3. Sposoby inicjowania współpracy pomiędzy sektorami: publicznym, prywatnym, organizacjami pozarządowymi	68
8.4. Public Relations Planu Rozwoju Lokalnego	68

WSTĘP

Plan Rozwoju Lokalnego jest kolejnym, po Strategii, kompleksowym dokumentem wymaganym w przypadku ubiegania się o środki pozabudżetowe.

Cezura czasowa planu obejmuje lata 2007-2013. Podstawą w pracach nad dokumentem były, przede wszystkim, Strategia Rozwoju Miasta Czarnków oraz Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Miasta Czarnków.

Burmistrz Gminy Miasta Czarnków przygotowanie projektu Planu Rozwoju Lokalnego powierzył Zespołowi ds. Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego przedstawia sytuację społeczno-ekonomiczną Miasta, formułuje cele i opisuje strategie zmierzające do osiągnięcia rozwoju społecznego. Plan szacuje również spodziewane efekty planowanych przedsięwzięć i wpływ na przebieg procesów rozwojowych, a także wskazuje kierunki zaangażowania środków funduszy strukturalnych i środków własnych Gminy Miasta Czarnków.

Przygotowanie Planu Rozwoju Lokalnego poprzedzone było szerokimi konsultacjami z partnerami społeczno-gospodarczymi z terenu Gminy Miasta Czarnków. Ponadto umożliwiono wszystkim zainteresowanym zgłaszanie zadań do Planu Rozwoju Lokalnego za pośrednictwem Oficjalnego Serwisu Internetowego Miasta Czarnków. Projekt Planu uzyskał pozytywną opinię Komisji Budżetu i Rozwoju Gospodarczego i Komisji Społecznej Rady Miasta Czarnków.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków będzie w latach 2007-2013 służył jako punkt odniesienia dla działań rozwojowych, podejmowanych z zasobów środków własnych, jak również pozwoli określić wysokość pomocy finansowej z funduszy unijnych.

Informacje zebrane i przeanalizowane w niniejszym dokumencie pochodzą z wielu źródeł i są wynikiem prac szerokiego grona osób, reprezentujących m.in.:

- Urząd Miasta Czarnków,
- Starostwo Powiatowe w Czarnkowie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komendę Powiatową Policji,
- Szpital Powiatowy w Czarnkowie,
- Miejską Kanalizację i Wodociągi Spółka z o.o.,
- Miejski Zakład Komunalny Spółka z o.o.,
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.,
- „Geotermię” Czarnków Spółka z o.o.,
- Zakład Energetyczny,
- Wielkopolską Spółkę Gazownictwa Spółka z o.o.,
- Szkołę Podstawową i Gimnazjum,
- przedszkola,
- Czarnkowski Dom Kultury,
- Miejską Bibliotekę Publiczną,
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej,
- Ośrodek Sportu i Rekreacji, kluby i stowarzyszenia sportowe,
- Urząd Statystyczny.

1. CHARAKTERYSTYKA OBECNEJ SYTUACJI W MIEŚCIE

1.1. Zagospodarowanie przestrzenne

1.1.1. Położenie i struktura przestrzenno-funkcjonalna miasta

Czarnków to miasto położone w północnej części województwa wielkopolskiego, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Jest lokalnym centrum, skupiającym najważniejsze urzędy i instytucje o zasięgu lokalnym i subregionalnym (Urząd Miasta, Urząd Gminy, Starostwo Powiatowe, szpital, banki, itd.). W Czarnkowie znajduje się zarówno siedziba władz powiatowych, miejskich, jak i gminnych. Miasto sąsiaduje z gminą wiejską Czarnków i stanowi węzeł dróg wojewódzkich i powiatowych.. Odległości drogowe do ważniejszych dużych miast wynoszą: Piła – 36 km, Poznań - 70 km.

Czarnków leży na granicy mezoregionów fizyczno-geograficznych: Pojezierza Chodzieskiego i Kotliny Gorzowskiej w jej mikroregionie Dolinie Dolnej Noteci, na skarpie moreny polodowcowej, ciągnącej się wzdłuż rzeki, na skraju Puszczy Noteckiej, w pobliżu pięknych jezior. Jest to korzystna lokalizacja, ale naturalnie ogranicza dalszy rozwój miasta w tych formach terenowych. Szczególną barierę dla rozwoju przestrzennego stanowią wały moren spiętrzonych, występujące na krawędzi wysoczyzny morenowej, wyznaczające w zasadzie południową granicę miasta. Mezoregion Pojezierza Chodzieskiego charakteryzuje się krajobrazami młodoglacjalnymi równin i wzniesień morenowych – krajobrazami niezwykle atrakcyjnymi pod względem przyrodniczym i kulturowym, dla turystyki i rekreacji. Szczególnie atrakcyjne są wały moren spiętrzonych, które występują na krawędzi wysoczyzny morenowej tuż nad Czarnkowem.

Przez miasto przebiegają szlaki turystyki wodnej, rowerowej i pieszej. Granica północna Czarnkowa przebiega wzdłuż rzeki Noteci, będącej nośnikiem życia biologicznego i tworzącej korzystny mikroklimat. Miasto położone jest w strefie pokładów wód geotermalnych o temperaturze od 95⁰ do 100⁰C. Zespół warunków fizjograficznych nadał miastu rozciągłość równoleżnikową.

Sposób użytkowania terenu miasta wyznacza bezpośrednio jego funkcje. Podstawowymi planistycznymi dokumentami, warunkującymi utrwalanie ładu przestrzennego w mieście, są: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków z 1995 roku oraz obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Czarnków zostało zatwierdzone uchwałą NR XIV/117/95 Rady Miasta z dnia 12 września 1995 roku, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym. Studium jest przepisem gminnym, w którym miasto określa zasady rozwoju i kształtowania ładu przestrzennego na swoim terytorium w granicach administracyjnych. W zakresie polityki przestrzennej, określonej w studium, przyjęto *zasadę zrównoważonego rozwoju*, która wskazuje kierunki rozwoju przestrzennego miasta wraz z aspektami rozwoju społecznego i gospodarczego, związanymi z problemami przestrzennymi.

Zasadniczym celem zagospodarowania przestrzennego miasta jest ukształtowanie spójnej struktury przestrzenno-funkcjonalnej. Jednym z kierunków zagospodarowania przestrzennego są przyjęte w studium działania, prowadzące do przekształceń i rehabilitacji architektonicznej

(rewitalizacji) obszaru wokół Góry Krzyżowej.

Obowiązujący na terenie miasta *miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego*¹ został sporządzony z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych, na podstawie przepisów szczególnych. Miasto posiada plan miejscowy dla całego obszaru, w tym dla objętego programem rewitalizacji.

Celem regulacji zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie terenów dla budownictwa jednorodzinnych różnych kategorii, budownictwa wielorodzinnego, działalności istniejącego przemysłu oraz oferty terenowej dla przemysłu projektowanego, terenów składowych i innych rodzajów wytwórczości gospodarczej, usprawnienie komunikacji samochodowej, rozmieszczenie terenów sportowych, wyznaczenie lokalizacji dla odwiertów wód termalnych oraz innych kategorii działalności w mieście.

Plan miejscowy wprowadza podział powierzchni miasta na 8 jednostek przestrzennych (strukturalnych), których zasięg obejmuje:

- śródmieście (jednostka I)
- środkowo-południową część miasta (II)
- południowo-zachodnią część miasta (III)
- północno-zachodnią część miasta (IV)
- zachodnią część miasta (V)
- północną część miasta (VI)
- północno-wschodnią część miasta (VII)
- wschodnią część miasta (VIII).

Jednostka I obejmuje śródmieście miasta, położone między ulicami: Wodną, Łąkową, Gdańską, Podgórną, Staromiejską, Krzyżową, Wroniecką, Gimnazjalną, Pocztową wraz z nasypem kolejowym. Obszar ten, z niewielkimi wyłączeniami, jest objęty strefą ochrony konserwatorskiej, polegającej na zakazie dokonywania zmian historycznego układu drogowego, gabarytów budynków o charakterze zabytkowym oraz niszczenia ich detalu architektonicznego. Na tym obszarze przeznaczeniem podstawowym jest funkcja mieszkaniowa z użytkowaniem uzupełniającym w postaci przestrzeni usługowo-handlowej. W obrębie tej jednostki występują place publiczne, parkingi, tereny ogrodowe, zieleń parkowa, tereny administracji publicznej, obsługi komunikacji, usług ogólnomiejskich i centrotwórczych, siedzib instytucji kulturalno-oświatowych.

Jednostka II obejmuje tereny między ulicami: Wroniecką, Jesionową, cmentarzem komunalnym, Rolną, Poznańską, Sikorskiego i Krzyżową. Obszar tej jednostki strukturalnej przeznaczony jest na cele oświaty publicznej, sportowo-rekreacyjne, zabudowę mieszkalną jednorodzinną i wielorodzinną, zieleń osiedlową, działalność gospodarczą oraz zieleń leśną i parkową.

Jednostka III obejmuje tereny między ul. Lipową, cmentarzem komunalnym, pld. granicą miasta, ul. Wieleńską i Kościuszki. Jest to obszar przeznaczony na cele budownictwa mieszkalnego jednorodzinnego i wielorodzinnego, kultury fizycznej i rekreacji, handlowe i gastronomiczne, oświaty, służby zdrowia, gospodarki komunalnej, obsługi komunikacji i parkowania, ogrodów działkowych.

Jednostka IV obejmuje obszary położone między rz. Notecią, ul. Pocztową, Kościuszki a

¹ Uchwała nr XLIII/378/98 Rady Miejskiej w Czarnkowie z dnia 5 marca 1998 r., ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pilskiego Nr 11 z dnia 20.05.1998 r.

wschodnią granicą strefy przemysłowej wchodzącej w skład jednostki V. W obrębie tej jednostki strukturalnej występują tereny przemysłowo-składowe, usług rekreacyjnych i turystycznych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej, zieleń publiczna, tereny obsługi komunikacji oraz parkingi, działalność gospodarcza, tereny infrastruktury technicznej oraz ogrody działkowe.

Jednostka V obejmuje tereny w zachodnim zakolu rz. Noteci, przeznaczone na cele przemysłowo-składowe, tereny rekreacyjne przyległych łągów nadnoteckich. W tej jednostce dominują obszary o funkcji gospodarczej, przemysłowo-składowe bez prawa zabudowy mieszkalnej oraz użytki rolne i parkingi publiczne.

Jednostka VI obejmuje tereny na wschód od rz. Noteci, na południe od północnej granicy administracyjnej miasta i dalej, między nasypem kolejowym a ul. Gdańską do ul. Łąkowej i Wodnej. Dominującymi funkcjami na tym terenie są: aktywizacja gospodarcza, cele składowe i baz handlowych, rekreacja i sport, działalność usługowa, obsługa komunikacji oraz niewielki udział funkcji mieszkaniowych.

Jednostka VII obejmuje obszary ograniczone ulicami: Chodzieską, Sikorskiego, Staromiejską, Gdańską, północną granicą administracyjną miasta do ul. Chodzieskiej. W tej jednostce strukturalnej znaczne tereny przeznaczone są do rolniczego użytkowania, upraw sadowniczych i ogrodnich. Istotne znaczenie dla kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej posiada w tej jednostce funkcja mieszkaniowa (mieszkalnictwo jednorodzinne i wielorodzinne), obsługa komunikacji oraz zieleń publiczna i ogrody działkowe.

Jednostka VIII zawiera tereny, objęte wschodnim odcinkiem granicy administracyjnej miasta, ulicami: Chodzieską, Poznańską, Rolną wraz z cmentarzem komunalnym i terenami na południe od niego. Głównym przeznaczeniem terenów tej jednostki są cele: oświaty, sportowe, produkcyjne i magazynowe, zabudowa mieszkalna jedno- i wielorodzinna, cele usługowo-handlowe, zieleń cmentarna i ogrodowa, rolnicze i leśne użytkowanie terenu oraz obsługa komunikacji. Przez obszar jednostki przebiega strefa specjalnych ograniczeń łączności.

1.1.2. Granice stref ochrony konserwatorskiej

Miasto położone jest w pradolinie Noteci, na skarpie moreny polodowcowej, ciągnącej się wzdłuż rzeki, na skraju Puszczy Noteckiej, w pobliżu pięknych jezior (występujących już poza miastem, w obrębie gminy wiejskiej Czarnków). Ponadto Czarnków położony jest na skraju Kotliny Gorzowskiej i Wysoczyzny Chodzieskiej. Krawędź doliny Noteci, biegnąca przez miasto, stanowi jednocześnie granicę dwóch różnych obszarów krajobrazowych. Na północ i zachód ciągną się łąki nadnoteckie, zalegające płaską dolinę rzeki, a na południu i wschodzie wzgórza morenowe ostro podcięte, stanowiące stromą krawędź doliny. Ozdobą miasta są dwie góry, położone na południu. Są to: Góra Krzyżowa oraz Góra Żydowska. We wczesnym średniowieczu krzyżowały się tutaj dwa ważne szlaki handlowe. Wówczas te dwa wzniesienia stanowiły naturalną bramę wejściową w dolinę, zwaną „Wrotami Czarnkowskimi”, a wcześniej prawdopodobnie prowadziło tędy jedno z odgałęzień rzymskiego Szlaku Bursztynowego. Obecnie Góra Krzyżowa zabudowana jest domami mieszkalnymi. Szczególnie urozmaicone tereny wokół miasta rozciągają się między Czarnkowem, Lubaszem, Gorajem i Ciszkowem. Występują tu wysokie wzgórza o wysokości względnej do doliny Noteci od 70 do 90 m, ponadto doliny przypominające tereny podgórskie, a także piękne lasy o urozmaiconym drzewostanie. Te wszystkie walory przyczyniły się do nadania tej krainie nazwy „Szwajcarii Czarnkowskiej”, której stolicą jest miasto Czarnków.

Czarnków posiada dobrze zachowany historyczny układ przestrzenny. Zabytkowy układ urbanistyczny rozpościera się na obszarze śródmieścia i obejmuje zespoły zabudowy ciągnące się wzdłuż ulic: Wodna, Rybaki i Zamkowa w części zachodniej; Łąkowa, Pl. Bartosza, Staromiejska, Krótka i Krzyżowa w części północnej i wschodniej oraz Plac Wolności, Pl. Powstańców Włkp., Kościelna, Kościuszki, Wroniecka do ulicy Strumykowej w części południowej. Na tym obszarze występuje cenny kulturowo obiekt architektury sakralnej oraz szereg budynków, wpisanych do rejestru zabytków.

Obiekty architektury, wpisane do rejestru zabytków, objęte są wszelkimi rygorami prawnymi, wynikającymi z treści obowiązujących aktów prawnych, w tym przede wszystkim ustawy o ochronie i opiece nad zabytkami. Do miejsc atrakcyjnych ze względu na walory kulturowe i architektoniczne Czarnkowa należą m.in.:

- późnogotycki kościół parafialny św. Marii Magdaleny, zbudowany w 1580 roku, z barokowym wnętrzem i renesansowymi nagrobkami rodziny Czarnkowskich, który stanowi jeden z najcenniejszych zabytków sakralnych na terenie Wielkopolski; wymaga on gruntownego remontu
- klasycystyczny dworek zbudowany w drugiej połowie XVII wieku, ozdobiony dwiema kolumnami; wymaga on gruntownego remontu
- liczne eklektyczne i secesyjne domy z XVII i XIX wieku; wymagają one gruntownego remontu
- magazyny (spichlerze) zbożowe o konstrukcji szachulcowej z pierwszej połowy XIX wieku u stóp Góry Krzyżowej
- budynek poczty konnej z XIX wieku
- Ratusz – budowla eklektyczna pochodząca prawdopodobnie z połowy XIX wieku
- dawny rynek miasta powstały w XIV wieku – niegdyś ośrodek osady targowej; wymaga rewitalizacji
- budynek Browaru z 1871 roku
- szkoła żydowska z 1878 roku, dom rabina, łaźnia, siedziba kahału, duża liczba domów żydowskich
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej.

Historyczna zabudowa rynku oraz ulic go okalających występuje w układzie zwartym, kalenicowym względem ulic. Dawna zabudowa tworzy ciągi historycznej architektury.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza strefę ochrony archeologicznej, której zasięg przestrzenny stanowi część zabytkowego układu urbanistycznego. W obrębie tej strefy znajdują się tereny i obiekty położone wzdłuż ulic: Rybaki, Kościelna, Staroszkolna, Wroniecka, Rzemieślnicza do skrzyżowania ul. Putza z ul. Wąską. Wszelkie działania inwestycyjne, polegające na naruszeniu gruntu, wymagają uzgodnienia ze służbami archeologicznymi Państwowej Służby Ochrony Zabytków.

W dziedzinie ochrony dziedzictwa kulturowego plan miejscowy wyznacza również granicę strefy ochrony konserwatorskiej, obowiązującą oraz postulowaną granicę tej strefy. Obowiązująca granica strefy pokrywa się w zasadzie z granicą historycznego układu urbanistycznego. Wszelkie zmiany, prowadzące do naruszenia historycznego układu ulic, remontów budynków i szereg innych działalności, wymagają uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W granicach obszaru, objętego *Lokalnym programem rewitalizacji obszarów miejskich Czarnkowa na lata 2005-2013* mieści się prawie w całości obszar strefy ochrony konserwatorskiej miasta.

Przez miasto prowadzą następujące szlaki turystyczne:

- Żeglowny Szlak Noteci
- Transwielkopolska Trasa Rowerowa, odcinek północny: Poznań – Okonek: 200 km, przebiegający przez Czarnków
- niebieski (P-302): Ujście – Walkowice – Czarnków – Krucz – Miały – Marylin – Sieraków – Międzychód – Pszczew – Trzciel – Zbąszyń – Rudno – Świętno – Olejnica – Boszkowo – Leszno – Rydzyna (326 km),
- zielony (P-303): Szamotuły – Obrzycko – Lubasz – Czarnków – Radolin – Trzcianka – Niekursko (91 km).

1.1.3. Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Miarą cywilizacji jest dbałość o środowisko naturalne. Uregulowania prawne z zakresu ochrony środowiska, dostosowujące polskie prawo do prawa unijnego nastąpiły na gruncie ustawy Prawo ochrony środowiska z 2001 roku (Dz.U. nr 62, poz. 627 z późn. zm.). Dla Czarnkowa opracowano, uchwalono oraz rozpoczęto wykonanie wszystkich wymaganych ustawowo aktów prawa miejscowego, takich jak:

- Program Ochrony Środowiska, który jest częścią Programu Ochrony Środowiska dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego
- Plan Gospodarki Odpadami, który jest częścią Planu gospodarki odpadami dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego
- uchwała w sprawie „Szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Czarnkowa”
- regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, obowiązujący na obszarze miasta.

Podstawowym elementem, służącym realizacji ekologicznej polityki miasta, jest uchwalony w dniu 4 grudnia 2001 r. przez Radę Miasta *Program ochrony środowiska w części dotyczącej miasta Czarnków* (uchwała nr XLII/336/01). Prawną podstawą tego dokumentu są przepisy art. 17 i art. 18 ustawy – Prawo ochrony środowiska z 2001 roku. Wybór priorytetów i zadań zawartych w *Programie ochrony środowiska w części dotyczącej miasta Czarnków* jest zgodny z dokumentami regionalnymi i lokalnymi, a mianowicie z:

- programem ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2003-2006 z perspektywą na lata 2007-2010
- programem ochrony środowiska dla powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego
- strategią rozwoju miasta Czarnków na lata 2003 – 2014
- dokumentami programowymi miasta: *studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego* oraz miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W *Programie ochrony środowiska w części dotyczącej miasta Czarnków* ustalono cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska i rozwoju społeczno-gospodarczego, realizujące zasadę zrównoważonego rozwoju i kształtowania ładu ekologicznego przez:

- ochronę powietrza
- ochronę przed hałasem
- ochronę zasobów wodnych
- ochronę zasobów przyrodniczych w celu zachowania bioróżnorodności
- ochronę zasobów mineralnych
- prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami
- ochronę przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym
- zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska.

Realizację zdefiniowanych w *Programie ochrony środowiska w części dotyczącej miasta Czarnków* ekologicznych celów ochrony środowiska w powiązaniu z projektowanymi działaniami edukacyjno-promocyjnymi w sposób istotny uzupełnia i warunkuje uchwalony w dniu 4 grudnia 2001 r. przez Radę Miasta w Czarnkowie *Plan gospodarki odpadami w części dotyczącej miasta Czarnków*.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe stanowią istotny element krajobrazowy Czarnkowa – rzeka Noteć jest nośnikiem życia biologicznego i wpływa w istotny sposób na klimat lokalny. Jakość wód powierzchniowych jest dość dobra. Rzeka Noteć mieści się w drugiej klasie czystości. Największy wpływ na jakość wód Noteci mają rzeki, wpadające do niej na różnych odcinkach. Są to przede wszystkim: Gwda, Drawa, Bolimka i Trzcinka.

Eksploracja wód podziemnych dla celów konsumpcyjnych i na potrzeby gospodarcze na terenie miasta bazuje na trzeciorzędowym piętrze wodonośnym. Na terenie miasta jest jedno ujęcie wody (3 studnie).

Wody podziemne, podobnie jak powierzchniowe, stale podlegają antropopresji. Wśród potencjalnych i rzeczywistych źródeł zanieczyszczeń wód podziemnych, występujących na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (a więc dotyczące także samego Czarnkowa,) można wydzielić: komunalne (wysypiska śmieci, ścieki, oczyszczalnie ścieków), przemysłowe, transportowe, rolnicze oraz atmosferyczne (związane z emisją zanieczyszczeń do atmosfery i ich opadem). Z pierwszej grupy wymienić należy wysypisko w Zofiowie (ale także w Trzciance, Marianowie, Hucie Szklanej, Sierakówku i Sławnie). Potencjalnym źródłem zanieczyszczeń przemysłowych jest Browar w Czarnkowie (amoniak). Duże zagrożenie trzeciej grupy stanowią wszystkie stacje benzynowe oraz materiały chemiczne, transportowane drogą kolejową i samochodową. Ostatnie dwie wymienione grupy zanieczyszczeń mają charakter wielkoobszarowy. Zanieczyszczenia grupy zwartej związane są przede wszystkim z intensyfikacją rolnictwa. Zanieczyszczenia atmosferyczne mają charakter drugorzędny.

Gleby i ich degradacja

Skałą macierzystą na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego są utwory polodowcowe zlodowacenia środkowopolskiego i bałtyckiego. W warstwie przypowierzchniowej dominują utwory piaszczyste i gliniaste. Na skałach tych najczęściej spotyka się gleby wykształcone pod wpływem procesu płowienia, bielicowania, oglejenia, brunatnienia i murszenia. Gleby powiatu należą do niskich klas bonitacyjnych. W przeważającej większości są to gleby klasy IV i V. Duży udział mają również gleby klasy VI (35-40%). Gleby powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego w przeważającej części mają odczyn kwaśny (lekko kwaśny - 29%, kwaśny - 32%, bardzo kwaśny – 23%). Gleby o odczynie obojętnym zajmują 11% powierzchni, a odczynie zasadowym 5%.

Podstawowe przyczyny chemicznej degradacji gleb związane są z zanieczyszczeniami, związanymi ze spalaniem paliw, kwaśnymi deszczami, oddziaływaniem zakładów przemysłowych na terenie miasta oraz z zanieczyszczeniami transgranicznymi.

Powietrze atmosferyczne i jego zanieczyszczenie

Głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego na terenie Czarnkowa są zanieczyszczenia komunikacyjne oraz zanieczyszczenia, pochodzące z zakładów produkcyjnych. Zanieczyszczenia komunikacyjne (tzw. mobilne), najbardziej obciążające powietrze atmosferyczne, związane są z układem drogowym miasta, głównie z drogami wojewódzkimi, a w dalszej kolejności z drogami powiatowymi i gminnymi. Emisja komunikacyjna powoduje wzrost zanieczyszczeń gazowych oraz pyłowych będących efektem spalania paliw (CO, CO₂, tlenki azotu i węglowodory) oraz ścierania opon, hamulców i nawierzchni drogowych (zanieczyszczenia zawierające ołów, kadm, nikiel i miedź). Największa emisja ma miejsce na drogach wojewódzkich. Wzrasta ona dodatkowo z powodu prowadzenia ruchu tranzytowego w relacjach międzynarodowych, krajowych i regionalnych.

Zakłady produkcyjne, zlokalizowane na terenie miasta, stanowią główne źródło emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych do atmosfery. Zakłady mające największy udział w emisji pyłów na terenie miasta Czarnkowa to:

- STEICO (94,8%)
- VOX Industrie S.A. (2,8%)
- Meblomor S.A. (0,9%)
- Geotermia Czarnków Sp. z o.o. (0,5%)
- Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o. (0,4%).

Niektóre z wymienionych zakładów mają jednocześnie wysoki udział w emisji dwutlenku siarki na terenie miasta. Do zakładów tych zaliczają się:

- STEICO (96,2%)
- Meblomor S.A. (1,9%)
- Geotermia Czarnków Sp. z o.o. (0,4%).

Z kolei zakłady, mające największy udział w emisji tlenków azotu na terenie Czarnkowa to:

- STEICO (94,1%)
- Geotermia Czarnków Sp. z o.o. (1,4%)
- Meblomor S.A. (1,1%)
- Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. (0,6%)
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska (0,9%).

Zakłady mające największy udział w emisji tlenków węgla na terenie miasta Czarnkowa to:

- STEICO (64,0%)
- VOX Industrie S.A. (11,7%)
- Meblomor S.A. (11,2%)
- Geotermia Czarnków Sp. z o.o. (5,1%)
- Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o. (2,1%)
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” (2,1%).

Zakłady, w których emisja zanieczyszczeń do atmosfery przekroczyła dopuszczalne normy to:

- STEICO (tlenki azotu)
- Gospodarstwo Rolne Skarbu Państwa w Brzeźnie (tlenki węgla)
- Meblomor S.A. (tlenki węgla).

W ostatnich latach wiele zakładów (m.in.: Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska, Zespół Opieki Zdrowotnej, Miejska Kanalizacja i Wodociągi sp. z o.o., Metrolog Sp. z o.o., Gminna Spółdzielnia Samopomoc Chłopska) przeprowadziło wiele działań, które doprowadziły do rozwiązania części lub całości problemów ekologicznych, istniejących w tych zakładach. Do najbardziej efektywnych działań w krótkim okresie czasu należy modernizacja kotłowni węglowych na olejowe lub gazowe oraz budowa nowych kotłowni. W wymienionych zakładach zmieniono rodzaj spalnego paliwa z węgla na olej lub gaz. Część zakładów (np. STEICO oraz Meblomor S.A.) wykonała inne inwestycje, wpływające na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń wewnątrz zakładu i do atmosfery.

Wśród zakładów, wpisanych do rejestru potencjalnych źródeł nadzwyczajnych zagrożeń środowiska w mieście Czarnków, jest Gospodarstwo Rolne Skarbu Państwa w administrowaniu – Browar w Czarnkowie, ul. Browarna 1. Substancją potencjalną zagrożenia jest amoniak. Odbiornikiem zanieczyszczeń jest powietrze. Istnieje także możliwość zanieczyszczenia wód rzeki Noteci poprzez kolektor wód opadowych. Od zabudowań zakład dzieli 50 m, od terenów publicznych (Prokuratury, Urzędu Skarbowego, Urzędu Miasta i kościoła) – 100 m, od rzeki Noteć – 300 m. Stacjonarnymi źródłami zagrożeń chemiczno – ekologicznych na terenie miasta są: STEICO (rozcieńczalniki i lakiery), Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska i Browar (amoniak).

Emisja niska, tj. emisja z lokalnych kotłowni i palenisk indywidualnych, ma ze względu na duży odsetek gazyfikacji odbiorców, znacznie mniejsze znaczenie dla zanieczyszczeń powietrza (SO₂, CO, tlenki azotu).

W celu poprawy lub co najmniej dla zachowania obecnej jakości powietrza na obszarze miasta, ustalono zadania realizacyjne wpisane do *Programu ochrony środowiska w części dotyczącej miasta Czarnków*, między innymi takie jak: ograniczenie emisji spalin, spowodowanej motoryzacją przez poprawę stanu dróg i budowę obwodnicy.

Środowisko akustyczne

Okolo 80% wszystkich zagrożeń akustycznych w środowisku stanowi zagrożenie hałasem drogowym, zwłaszcza ulicznym. W ostatnich latach nastąpił duży wzrost ruchu tranzytowego w centrum Czarnkowa (droga wojewódzka nr 178), powodując znaczny wzrost zanieczyszczenia powietrza emisją spalin oraz wzrost uciążliwości związanych z hałasem. W roku 1999 – w ramach monitoringu terenów o szczególnych uciążliwościach – pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Pile przeprowadzili badania poziomu hałasu w porze dziennej wzdłuż części drogi wojewódzkiej nr 178, łączącej kierunki: Wałcz – Oborniki, przebiegającej przez Połajewo, Czarnków i Trzciankę. Przeprowadzone badania wykazały istnienie przekroczeń wartości progowych w wysokościach:

- 75,0 dBA - dla budynków mieszkalnych w mieście Czarnków, wzdłuż ul. Putza o 0,8 dBA w sezonie wiosennym,
- 65,0 dBA - dla terenu z wielogodzinnym przebywaniem dzieci w miejscowości: Przybychowo (gm. Połajewo) przed szkołą gminną, o 5,8 dBA w sezonie wiosennym.

Badano również hałas w porze nocnej. Jego wzrost powodowany jest wzrostem ruchu tranzytowego. Na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianieckiego nie jest on szczególnie nasilony. Wzmożony ruch pojazdów występuje jedynie w Trzciance i Czarnkowie. Pomiary natężenia ruchu na drogach w powiecie wykazały, że w żadnym przypadku nie przekroczył on 100 pojazdów/ godzinę.

W latach 1997–1999 pracownicy Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska przeprowadzili także badania poziomu hałasu, emitowanego przez zakłady produkcyjne,

zlokalizowane w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. W efekcie przeprowadzonych kontroli w dwóch przypadkach na terenie miasta Czarnkowa stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem. Przekroczenie wystąpiło w FSO „Meblomor” oraz w STEICO. W obu zakładach usunięto już przekroczenia dopuszczalnych norm akustycznych.

1.1.4. Użytkowanie terenu oraz własność gruntów i budynków

Powierzchnia miasta wynosi 970 ha, z czego lasy zajmują 10,6%, użytki rolne 54,7%, a grunty zabudowane i zurbanizowane około 31%.

Podstawowe informacje na temat mienia komunalnego miasta zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Dane na temat mienia komunalnego miasta

Opis mienia wg grup rodzajowych	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	łączna ilość					
I. Grunty komunalne ogółem w ha	309	309	306	303	303	307
1. Grunty orne	133	133	133	133	138	140
2. Drogi	25	27	28	28	28	28
3. Lasy	26	26	26	26	23	23
4. Place i tereny zielone	6	6	6	6	6	6
5. Ogrody działkowe	11	11	11	11	11	11
6. Tereny rekreacyjne	5	5	5	5	5	5
7. Działki budowlane	46	44	40	37	37	37
8. Działki przemysłowo – handlowe	18	18	18	18	18	18
9. Cmentarze komunalne	5	5	5	5	5	5
10. Inne	34	34	34	34	34	35
II. Obiekty komunalne ogółem: liczba	255	249	244	239	240	239
1. Budynki mieszkalne	118	112	107	104	104	103
2. Budynki niemieszkalne, budowle	113	113	113	110	110	110
3. Obiekty szkolne	8	8	8	9	9	9
4. Obiekty przedszkolne	4	4	4	4	4	4
5. Miejskie biblioteki publiczne	3	3	1	1	1	1
6. Ośrodki kultury, muzea i świetlice	3	3	1	1	2	2
7. Ośrodki sportu i rekreacji	10	10	10	10	10	10

Majątek komunalny	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Lokale użytkowe						
Lokale użytkowe liczba szt.	54	53	51	51	57	57
Lokale użytkowe powierzchnia (w m ²)	4.239	4.238	4276	4276	4672	4672
Czynsz za lokale użytkowe (za 1m ²) netto	11,17	11,83	0,6-16,5	0,6-16,5	16,50-12,00	16,50-12,00
Środki uzyskane z wynajmu lokali użytkowych	432.100	425.000	557.814	557.814	442.131	389.974
Środki uzyskane ze sprzedaży lokali użytk.	0	0	40.500	-----	----	----
Mieszkania komunalne						
Czynsz za mieszk. komunalne (za 1m ²) netto	2,48	2,65	2,65	2,65	3,00	3,00
Koszt utrzymania mieszk. komunalnych ogółem	780.000	801.000	700.000	930.684	1.115,26	963.500
Środki uzyskane z wynajmu mieszk. komun.	582.000	604.000	550.000	671.027	666.897	690.408
Remonty mieszkania komunalne	292.400	401.000	160.000	259.657	462.528	474.190
Sprzedaż mieszkań komunalnych (szt.)	4	5	0	0	2	2
Środki uzyskane ze sprzedaży mieszkań komun.	38.314	47.772	0	0	38.597	21.985

Z powyższych informacji wynika, że sprzedaż gruntów komunalnych nie stanowi już dużej pozycji w działaniach samorządu – co roku sprzedaje się działki, przeznaczone najczęściej pod zabudowę mieszkalną.

Liczba pozostałych obiektów komunalnych nie ulega znaczącym zmianom.

1.1.5. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura i gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie ludności i przedsiębiorstw w wodę przedstawia się w Czarnkowie bardzo korzystnie. W tabeli poniżej przedstawiono dane dotyczące istniejącej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Czarnkowie.

Informacje dotyczące sieci wodno-kanalizacyjnej w mieście Czarnków w 2006 roku

Wyszczególnienie	Jednostka	Wielkość
Sieć wodociągowa	km	31,3
Przyłącza	km	16,0
Liczba przyłączy do budynków	szt.	1172,0
Procent mieszkańców korzystających z wodociągu	%	99,9
Kanalizacja sanitarna	km	28,8
Przyłącza	km	8,4
Liczba przyłączy do budynków	szt.	649,0
Procent mieszkańców korzystających z kanalizacji	%	98,6
Kanalizacja deszczowa	km	24,2

Źródło: Dane Miejskiej Kanalizacji i Wodociągów Sp. z o.o. w Czarnkowie

Gospodarka wodno-ściekowa w Czarnkowie jest obecnie niemal całkowicie uporządkowana. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 99,9% gospodarstw domowych. Na koniec 2006 roku długość sieci wodociągowej wynosiła 31,3 km, a długość przyłączy wodociągowych 16 km.

Zaopatrzeniem ludności i podmiotów gospodarczych w wodę oraz odprowadzaniem ścieków zajmuje się Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o. Zdolności produkcyjne firmy w pełni zaspokajają potrzeby Czarnkowa, a od kilku lat nie są nawet w pełni wykorzystywane. Na terenie miasta funkcjonują 2 hydroformie, jedna stacja uzdatniania wody (spełniająca wymagania, dotyczące parametrów zanieczyszczenia wody, okresowo wymieniane jest złoże), 3 studnie głębinowe i jeden zbiornik wyrównawczy na 1 tys. m³.

Sieć wodociągowa jest skonstruowana w systemie rozgałęźnym i nie ma możliwości technicznych połączenia jej w pierścień. Jej stan jest dobry, a do wymiany starej instalacji azbestowej pozostały dwa odcinki pierwszy o długości ok. 400 m w kierunku na Osuch, przewidziany do wymiany po 2008 r. a drugi o długości ok. 900 m w ul. Rolnej przewidziany do wymiany w 2008 roku.

Produkcja wody uzdatnionej na potrzeby Czarnkowa w 2006 roku wyniosła 681,3 tys. m³, z czego sprzedano 599,5 tys. m³. Pozostałą część stanowią straty w sieci wodociągowej (awarie), potrzeby technologiczne sieci oraz obsługa komórek organizacyjnych spółki. Sieć notuje bardzo małe straty, ponieważ na wszystkich wyjściach założone są liczniki, kradzieże wody zdarzają się stosunkowo rzadko.

W ostatnich latach opłaty za 1 m³ wody były zawsze wyższe od kosztów jej produkcji i dostaw, przeciwnie, jak dzieje się to w wielu miastach w kraju. W związku z tym nie istnieje konieczność dopłat z budżetu miasta do bieżącego utrzymania sieci. W roku 2005 wymieniona została sieć wodociągowa w ul. Poznańskiej.

W najbliższych latach, zgodnie z *Programem Wodociągowania i Kanalizowania Gminy Miejskiej Czarnków*, planuje się modernizację sieci wodociągowej w następujących ulicach: Brzezińskiej, Rolnej, Gdańskiej, Browarnej, Łąkowej, a także w łącznikach ulicy Pocztovej z ulicą Nową oraz ulicy Parkowej z ulicą Kościuszki.

W 2006 roku długość sieci kanalizacyjnej na terenie miasta wynosiła 28,8 km, w tym przyłączy – 8,4 km. Odsetek gospodarstw domowych podłączonych do tej sieci sięgał na koniec 2006 roku – 98,6 %. W 2006 roku łączna liczba przyłączy do budynków wynosiła 649 szt. Ścieki z gospodarstw domowych, pozbawionych kanalizacji sanitarnej, są odbierane specjalistycznym samochodem i przewożone do oczyszczalni ścieków. Miasto wyposażone jest również w sieć kanalizacji deszczowej o długości 24,2 km.

W najbliższych latach, zgodnie z *Programem Wodociągowania i Kanalizowania Gminy Miejskiej Czarnków*, planuje się rozbudowę sieci kanalizacyjnej na nowych terenach. Kanały sanitarne mają powstać w ulicach: Podgórznej, Lipowej i Przemysłowej. W roku 2005 wybudowano kanalizację sanitarną w ul. Gdańskiej i Fabrycznej, natomiast w 2006 roku w ul. Łąkowej i Wodnej.

Miasto posiada jedną oczyszczalnię ścieków o zdolnościach przerobowych 4.000 m³/dobę. W ostatnich latach obserwuje się spadek ilości ścieków, dopływających do oczyszczalni, a wykorzystanie jej mocy przerobowych waha się w granicach 1.600-2.500 m³ (40–65%) na dobę, natomiast zimą ok. 1.800 m³. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Noteć. Stan techniczny i eksploatacja urządzeń zabezpieczających wody przed zanieczyszczeniem nie budzi zastrzeżeń. Wyniki analiz i ilość ścieków nie wykazują naruszania warunków pozwolenia wodnoprawnego.

Od 1998 roku opłaty za 1m³ odprowadzanych ścieków są wyższe od całkowitych kosztów przesyłu i oczyszczenia 1m³. W związku z tym, przychody z tej działalności przekraczają koszty. Odbiorcy ponoszą opłaty za odbiór i oczyszczanie ścieków proporcjonalne do ilości zużytej wody. Jedynie Browar funkcjonujący na terenie miasta ma odrębnie opomiarowane odprowadzane ścieki.

W niedostatecznym zakresie rozwiązano w Czarnkowie ujmowanie i odprowadzanie wód deszczowych. Łączna długość kanalizacji deszczowej na terenie miasta wynosi zaledwie 24,8 km. W nadchodzących latach przewiduje się wybudowanie kanałów deszczowych w ulicach: Staromiejskiej, Rolnej. W 2006 roku wybudowano kanalizację deszczową w Pl. Powst. Wlkp. oraz w ulicy Ogrodowej i Wodnej.

Elektroenergetyka

Stan sieci zasilającej na terenie miasta należy uznać jako dobry. Możliwości zaopatrzenia w energię elektryczną nie stanowią barier dla realizacji nowych osiedli mieszkaniowych, obiektów turystycznych, czy zakładów przemysłowych na terenie Czarnkowa. W chwili obecnej planowana jest rozbudowa sieci energetycznej, szczególnie w zakresie dostarczenia energii do

planowanych działek budowlanych w rejonie ulic: Leśnej i Wronieckiej, a także budowę nowego transformatora na ulicy Podgórznej w celu zasilenia okolic Pl. Bartosza, oraz projektowanego bloku na ul. Staromiejskiej. W poniższej tabeli przedstawiono informacje na temat planowanej rozbudowy sieci energetycznej w latach 2007-2008

Informacje dotyczące rozbudowy sieci energetycznej w mieście Czarnków w latach 2007-2008

Nazwa ulicy	Liczba trafostacji	Długość linii średniego napięcia	Długość linii niskiego napięcia	Liczba działek	Termin realizacji
Leśna	1	3,0	1,5	40	2007
Zaplecze ulicy Wronieckiej	1	1,5	1,5	25	2008
Nowa	1	1,5	1,0	10	2007
Podgórzna	1	1,5	1,5	50	2007

Źródło: UM Czarnków

Gospodarka ciepła

W celu realizacji zadań z zakresu zbiorowego zaopatrzenia w energię ciepłą utworzono spółkę z większościowym udziałem miasta pod nazwą Geotermia – Czarnków Sp. z o.o. Spółka ta, wspólnie z organami gminy podejmuje również działania, związane z poszukiwaniem inwestora strategicznego w celu wykorzystania wód geotermalnych. Wody te mogłyby zostać wykorzystane zarówno w celach grzewczych, jak i rekreacyjnych, stwarzając dogodne warunki dla rozwoju gospodarczego miasta. Dotychczasowe próby pozyskania inwestora okazały się jednak bezskuteczne.

Geotermia – Czarnków Spółka z o.o. wykonuje zadania z zakresu zaopatrzenia w ciepło mieszkańców miasta Czarnków. Energia ciepła dostarczana jest do budynków spółdzielni mieszkaniowych, Towarzystwa Budownictwa Społecznego oraz wspólnot mieszkaniowych. Spółka jest właścicielem następujących kotłowni:

1. os. Parkowe – kotłownia węglowa o mocy 8,7 MW (dostarcza ciepło na os. Parkowe, os. Zacisze, do zakładu SEAKING Poland, zasila także Kościół oraz małe podmioty gospodarcze)
2. os. Słoneczne – kotłownia węglowa (opалana miałem) 1,2 MW (zasila os. Słoneczne oraz budynki przy ul. Sikorskiego, w okresie letnim ul. Siedmiogóra w ciepłą wodę użytkową)
3. ul. Rybaki 30 – kotłownia węglowa (opалana miałem) 0,045 MW (obsługuje budynek mieszkalny)
4. ul. Staromiejska 15 – kotłownia gazowa 0,18 MW (obsługuje budynek mieszkalny)
5. ul. Kościuszki 59 – kotłownia olejowa o mocy 0,05 MW (wyzierzawiona przez TBS)
6. ul. Kościuszki 93 – kotłownia węglowa o mocy 0,5 MW (obsługuje drukarnię INTERAK, w roku 2007 przewidziana jest likwidacja kotłowni i podłączenie do kotłowni na os. Parkowym)

Paliwem stosowanym w kotłowniach na Os. Parkowym, Os. Słonecznym i kotłowni w budynku na ul. Rybaki jest miał węglowy II A z domieszką odpadów kory i korka.

Produkcja ciepła w roku 2006 wyniosła:

- kotłownia na Os. Parkowym – 29.340 GJ
- kotłownia na Os. Słonecznym – 10.547 GJ

– kotłownia na ul. Rybaki	– 263 GJ
– kotłownia na ul. Staromiejskiej	– 564 GJ
– kotłownia na ul. Kościuszki 93	– 1.311 GJ

Zakup ciepła z ciepłowni zakładu STEICO S.A – 8.903 GJ

Spółka Geotermia jest właścicielem sieci ciepłych:

- sieć Parkowe o długości 3619,5 m w tym 883 m sieci preizolowanych,
- sieć ul. Przemysłowa o długości 682,9 m w całości preizolowana,
- sieć Słoneczne o długości 937,1 m w całości preizolowana,
- sieć Chodzieska o długości 57 m preizolowana.

Największymi odbiorcami ciepła są:

- Czarnkowska Spółdzielnia Mieszkaniowa (44,52 % wytworzonego ciepła)
- wspólnoty mieszkaniowe (30,67% wytworzonego ciepła)
- Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (8,33% wytworzonego ciepła)
- Pozostali (16,47% wytworzonego ciepła)

Inwestycje wykonane w 2006r.:

- Rozbudowa sieci ciepłej os. Parkowe w kierunku zakładu SEAKING o długości 330 m – koszt 272.972 zł.
- Rozbudowa sieci ciepłej os. Słoneczne w kierunku do os. Siedmiogóra o długości 144,1 m – koszt 72.702 zł.
- Wykonanie 2 węzłów ciepłych w zakładzie SEAKING – koszt 74.075 zł.
- Budowa sieci ciepłej na ul. Chodzieskiej o długości 57 m – koszt 9.770 zł.

Gospodarka odpadami stałymi

Z myślą o poprawie stanu środowiska naturalnego oraz uregulowaniach prawnych, dostosowujących polskie prawo do prawa unijnego, na terenie miasta Czarnkowa wprowadzono selektywną zbiórkę odpadów. Przyjęty system selektywnej zbiórki odpadów na terenie Czarnkowa zakłada ich gromadzenie w tzw. „gniazdach”, które na obecnym etapie składają się z 3 pojemników (na makulaturę, szkło i plastik) o pojemności 1.100 litrów. Na terenie miasta znajduje się 28 „gniazd” (dodatkowo pojemniki znajdują się na osiedlach - przy dużych śmietnikach). Pojemniki ustawiono w miejscach najbardziej dostępnych dla mieszkańców, z uwzględnieniem możliwości i bezpieczeństwa dojazdu samochodu specjalistycznego do ich opróżniania. Liczba pojemników jest zwiększana w miarę zgłaszanych przez mieszkańców potrzeb w tym zakresie, w tym dotyczących możliwości zbierania innych odpadów (np. zużytych baterii oraz odpadów biodegradowalnych). Pojemniki są zgodne z normą MGB, ponieważ zbiórka odpadów odbywa się typowymi śmieciarkami (nie jest konieczny zakup dodatkowego sprzętu w postaci samochodów ciężarowych z HDS). Częstotliwość wywozu zgromadzonych odpadów nie jest ściśle określona. Wywozu dokonuje się w momencie zapełnienia pojemników określonego rodzaju. Ponadto w aptekach postawiono pojemniki do zbiórki przeterminowanych leków, a w obiektach użyteczności publicznej i sklepach pojemniki do zbiórki zużytych baterii.

Odbiorem odpadów stałych z terenu miasta zajmuje się Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o. MZK obsługuje również gminę wiejską Czarnków i Lubasz. Na terenie miasta funkcjonuje również firma konkurencyjna do MZK, a zajmująca się odbiorem odpadów wtórnych - Przedsiębiorstwo Wielobranżowe AGA, obsługujące głównie odbiór odpadów z terenu Spółdzielni Mieszkaniowej (opakowania PET) oraz budownictwa jednorodzinnego (odpady komunalne).

Nieczystości są wywożone na wysypisko odpadów komunalnych w Zofiowie. Składowisko zostało oddane do eksploatacji w 1992 roku. Stan formalno-prawny wysypiska jest uregulowany. Obiekt jest składowiskiem nadpoziomowym o zakładanej pojemności 167 tys. m³. Projekt składowiska zakłada wykonanie trzech kwater, dotychczas wykonano tylko jedną kwaterę, której zapelnienie szacuje się na 55%. Kwatera ta powinna zapelnić się dopiero około 2013 roku. Łączna powierzchnia zaplanowana w dokumentacji projektowej składowiska wynosi około 3,15 ha, z tego: kwatera I – 1,62 ha, kwatera II – 0,80 ha, kwatera III – 0,73 ha. Zakładana pojemność składowiska wynosi 167.000 m³.

Składowisko posiada wszystkie niezbędne do funkcjonowania decyzje i dokumenty (przegląd ekologiczny, instrukcja eksploatacji) oraz spełnia normy bezpieczeństwa. Prowadzony jest pełny monitoring zanieczyszczeń, odcieki są zbierane do zbiornika i wywożone do oczyszczalni. Wokół wysypiska roztawione są 3 piezometry, skąd pobierane są próby wód do przeprowadzenia badań. Dotychczasowe wyniki badań nie wykazują negatywnego wpływu wysypiska na stan środowiska. Zgodnie ze zmieniającym się prawem, sposób prowadzonego monitoringu ulegnie zmianom w zakresie częstotliwości badań oraz rozszerzeniu o badania składu biogazu.

Na składowisku prowadzona jest częściowa segregacja odpadów, tj. stłuczka szklana, złom i drewno. Na płycie wysypiska gromadzi się też duży twardy plastik (zderzaki samochodowe, skrzynki, beczki itp.). Odpady te są odbierane do dalszego przerobu. Na części kwatery wyznaczono miejsce na składowanie skratek z oczyszczalni ścieków. Odbierane są także inne (niż makulatura, szkło i plastik) odpady, możliwe do wykorzystania w procesie kompostowania osadów ściekowych (trawa, liście, gałęzie itp.), które dowożone są przez zakład utrzymujący zielen miejską, OSiR (trawa z terenów zielonych – boiska), zakłady drzewne (zrębki, wióry, trociny, kora).

MZK prowadzi ścisłą ewidencję ilościową i jakościową odebranych i odzyskiwanych odpadów, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów. W 2004 roku na składowisko przyjęto łącznie 4.200 Mg odpadów, w większości odpadów komunalnych. Stopień dotychczasowego wypełnienia pierwszej kwatery wysypiska ocenia się na 55%. Łącznie ze składowiskiem prowadzona jest kompostownia osadów z oczyszczalni ścieków. Przerabianych jest tam rocznie ok. 2.800 ton osadów.

Składowisko i kompostownia wyposażone są w wagę samochodową, kompaktor, przerzucarkę kompostu, ładowarkę, ciągnik rolniczy oraz spycharkę. Z punktu widzenia przedłużenia żywotności składowiska ważną inwestycją byłby zakup linii sortowniczej dla oddzielenia maksymalnej ilości odpadów, nadających się do odzysku. Zamierzenie zainstalowania takiej linii jest w planach administratora wysypiska, jednak realizacja będzie możliwa po wykonaniu innych niezbędnych prac (uzupełnienia pasa zieleni, wykonania odgazowania). Miasto nie dopłaca do utrzymania składowiska.

W 2002 roku opracowano i opublikowano bezpłatny biuletyn zatytułowany *Gospodarka odpadami w mieście Czarnków*. Biuletyn dostarczono do 3.200 gospodarstw domowych celem zapoznania mieszkańców z funkcjonowaniem gospodarki odpadami na terenie miasta.

Gazownictwo

Właścicielem i administratorem sieci gazowej na terenie miasta jest Wielkopolski Okręgowy Zakład Gazownictwa. Czarnków jest zgazyfikowany prawie w 100%, wyjątkiem jest część ulicy

Chodzieskiej z ulicami przyległymi. W sumie liczba przyłączy gazowych wynosi około 3.700. Istniejąca sieć gazowa w mieście pozwala dostarczyć każdą ilość gazu dla celów komunalno-bytowych, grzewczych oraz przemysłowych.

Układ transportowy

W układzie drogowym miasta funkcjonuje 3-stopniowa hierarchia dróg: wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Drogi wojewódzkie pełnią ważną funkcję transportową, zapewniając połączenie miasta z innymi ośrodkami i spełniają istotne zadania gospodarcze i turystyczne. Łączna długość tych dróg na terenie Czarnkowa wynosi 4,49 km. Ważną rolę transportową pełnią również drogi powiatowe o łącznej długości 3,74 km. Sieć dróg gminnych rozpięta jest w mieście na długości 13 km i służy lokalnym potrzebom transportowym. Zaledwie niecałe 6% dróg gminnych nie posiada nawierzchni utwardzonej.

Miasto położone jest w miejscu krzyżowania się tras: Poznań-Oborniki Wlkp.-Kołobrzeg, Piła-Wronki-Słubice oraz Piła-Wieleń-Gorzów Wlkp.-Kostrzyn n/Odrą. Ze względu na swe położenie w systemie dróg wojewódzkich, przez miasto odbywa się narastający ruch tranzytowy, prowadzący do przejść granicznych w Słubicach (170 km), Świecku (180 km) oraz w Kostrzynie n/Odrą (155 km). Ruch tranzytowy nie tylko pogarsza warunki ruchu wewnętrznego w mieście, lecz jest przede wszystkim niezmiernie uciążliwy dla mieszkańców i przyczynia się do degradacji istniejącej zabudowy.

Istniejące w mieście trudności w realizacji zadań transportowych spowodowały, że w 2003 roku Rada Miejska zatwierdziła budowę obwodnicy miejskiej z wkładem własnym 1,5 mln złotych na dokonanie wykupu gruntów oraz analiz i projektów technicznych. Inwestycja ta ma być finansowana przez Urząd Marszałkowski ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Realizacja obwodnicy jest zawarta w *Wieloletnim planie inwestycyjnym dróg publicznych*.

Czarnków nie posiada bezpośrednich połączeń kolejowych. Przez jego teren przechodzi jedynie linia towarowa. Najbliższe stacje kolejowe znajdują się w Trzciance – 17 km, we Wronkach – 30 km, w Pile – 35 km, Szamotułach – 35 km i Krzyżu Wlkp. – 45 km.

Komunikacja miejska w Czarnkowie dysponuje 6 autobusami, w tym 2 autobusami turystycznymi. Autobusy kursują na 3 liniach stałych i 1 dodatkowej w godzinach rannych. Autobusy miejskie obsługują trasy miasta oraz okolicznych wsi gminy Czarnków. Cztery autobusy zostały wyprodukowane w 1987 roku, jeden w 1989 roku oraz jeden w 1992 roku. Pomimo wieku autobusów i złego wyglądu zewnętrznego, są one w pełni sprawne technicznie. Wszystkie przechodzą niezbędne remonty, a oryginalnych części nie wymienia się na „środki zastępcze” niewiadomego pochodzenia. Pociąga to za sobą wyższe koszty, ale wpływa na pełne bezpieczeństwo pasażerów. W 2005 roku przystąpiono do systematycznego odnawiania całego taboru w miarę posiadanych możliwości.

Ruch komunikacyjny na terenie miasta odbywa się ulicami: Rzemieślniczą, Kościuszki, Pocztową, Ogrodową, Wroniecką, Sikorskiego, Gdańską i Rolną, z głównymi przystankami rozjazdowymi na Placu Powstańców Wielkopolskich. Trasy przejazdu rozmieszczone są optymalnie i nie ma możliwości ich zmiany (szczególnie w obrębie Placu Powstańców).

Z komunikacji miejskiej korzystają przede wszystkim uczniowie różnych typów szkół. Od początku istnienia komunikacji miejskiej w Czarnkowie Zakład Komunikacji ponosi na tej działalności straty. Należy zaznaczyć, że Zakład nie otrzymuje żadnych dopłat, ani dotacji z

tytułu ponoszonych strat. W związku z tym przewoźnik planuje stopniowo ograniczać liczbę kursów do niezbędnego minimum z nastawieniem na przewozy szkolne.

Telekomunikacja

Na terenie miasta działa trzech dostawców usług telekomunikacyjnych: TP S.A., Netia oraz Telewizja Kablowa Antserwis. W związku z tym nie ma problemów z założeniem linii telefonicznych. Wszystkie firmy posiadają w swojej ofercie również możliwość korzystania z Internetu. Jest również prywatny przedsiębiorca zajmujący się udostępnianiem internetu mieszkańcom. Firma NETBASE na koniec 2006r. dostarczała internet do 850 odbiorców. Czarnków leży w zasięgu sieci wszystkich polskich operatorów telefonii komórkowej: Era, Plus oraz Orange.

1.1.6. Identyfikacja problemów

Dokonana analiza zagospodarowania przestrzennego terenu Czarnkowa ujawniła szereg problemów rozwojowych, do których należą przede wszystkim:

- *W dziedzinie ochrony środowiska przyrodniczego:*
 - dobry, lecz niezadowalający stan czystości Noteci
 - konieczność zmniejszenia emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych ze źródeł przemysłowych
 - potrzeba ograniczenia negatywnego wpływu hałasu, w tym komunikacyjnego, na mieszkańców
 - obciążenie powietrza atmosferycznego zanieczyszczeniami komunikacyjnymi
 - konieczność tworzenia nowych obszarów zieleni na terenach zabudowanych
 - potrzeba rozwoju zagospodarowania edukacyjnego i rekreacyjno-turystycznego obszarów leśnych
- *W dziedzinie kształtowania ładu przestrzennego:*
 - zagrożenia związane ze złym stanem technicznym budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej (dotyczy to także zabytkowego kościoła) – istnieje konieczność ochrony i rewitalizacji obiektów dziedzictwa kulturowego
 - konieczność rewitalizacji starówki i modernizacji rynku
 - brak pełnej integracji przestrzenno-funkcjonalnej struktury miejskiej, przede wszystkim w dziedzinie realizacji zintegrowanego z innymi funkcjami miejskimi nowego produktu turystycznego i rekreacyjnego
 - degradacja przestrzeni publicznych, pozostałych placów miejskich, niektórych ulic oraz wewnątrz urbanistycznych istniejącej zabudowy śródmiejskiej
- *W dziedzinie infrastruktury technicznej:*
 - brak inwestora strategicznego dla wykorzystania wód geotermalnych w celu podniesienia atrakcyjności gospodarczej, rekreacyjnej i ekologicznej miasta
 - brak systemowej gospodarki odpadami niebezpiecznymi
 - modernizacja systemu wodno-kanalizacyjnego
 - niewystarczająca liczba miejsc noclegowych
- *W dziedzinie infrastruktury komunikacyjnej:*
 - bardzo wysokie natężenie tranzytowego ruchu komunikacyjnego w centrum miasta, w związku z brakiem obwodnicy powodujące: zagrożenie bezpieczeństwa i uciążliwość dla

mieszkańców, bardzo duże natężenie hałasu, degradację budynków, w tym objętych ochroną konserwatora zabytków, wysoki poziom emisji zanieczyszczeń komunikacyjnych powietrza, szczególne natężenie problemu występuje w okresie wakacyjnym

- potrzeba eliminacji ruchu z wąskich ulic śródmieścia -zabytkowego układu urbanistycznego – konieczność budowy obwodnicy miejskiej
- poprawa nawierzchni na istniejących drogach i chodnikach oraz budowa nowych
- braki w zakresie miejsc parkingowych, szczególnie na obszarze staromiejskim
- nieefektywna organizacja ruchu samochodowego w mieście, szczególnie na obszarze staromiejskim
- potrzeba utworzenia nowych przestrzeni ruchu pieszego
- niedostatek infrastruktury komunikacji rowerowej
- brak integracji regionalnej komunikacji kolejowej, brak bezpośrednich połączeń kolejowych.

1.2. Gospodarka

1.2.1. Główni pracodawcy

Przez wiele lat miasto charakteryzowała monostruktura przemysłu z zaznaczoną dominacją przemysłu drzewnego. Obecnie, pomimo upadku Zakładów Płyt Wiórowych, Czarnków jest dość prężnym ośrodkiem gospodarczym, w którym mają swoją lokalizację liczne zakłady przemysłowe. Głównym kierunkiem działalności gospodarczej w Czarnkowie jest handel. Uwagę zwraca również duży udział podmiotów w dziale usługi niematerialne, przemysł oraz budownictwo.

Głównymi pracodawcami w Czarnkowie są przedsiębiorstwa, działające w sektorze produkcyjnym: produkcja mebli, części do maszyn i urządzeń oraz przetwórstwo spożywcze. W mieście funkcjonują ponadto liczni pracodawcy w sektorze usług rynkowych oraz publicznych. Do pierwszej grupy zaliczyć można: przedsiębiorstwa handlowo-usługowe, zaopatrujące lokalny rynek w produkty żywnościowe, cztery placówki bankowe, hotele i zakłady gastronomiczne, stacje benzynowe oraz przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej. W sektorze usług nierynkowych funkcjonują tacy pracodawcy, jak: Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej, Szpital Powiatowy, Prywatny Zespół Szkół, Prywatna Szkoła Muzyczna, Starostwo Powiatowe, Urząd Miasta, Urząd Gminy Czarnków, Prokuratura Rejonowa Oddział Zamiejscowy, Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Straży Pożarnej, inne powiatowe i miejskie jednostki organizacyjne.

W tabeli poniżej przedstawiono listę najważniejszych zakładów pracy funkcjonujących na terenie miasta. Zestawienie sporządzono w kolejności alfabetycznej.

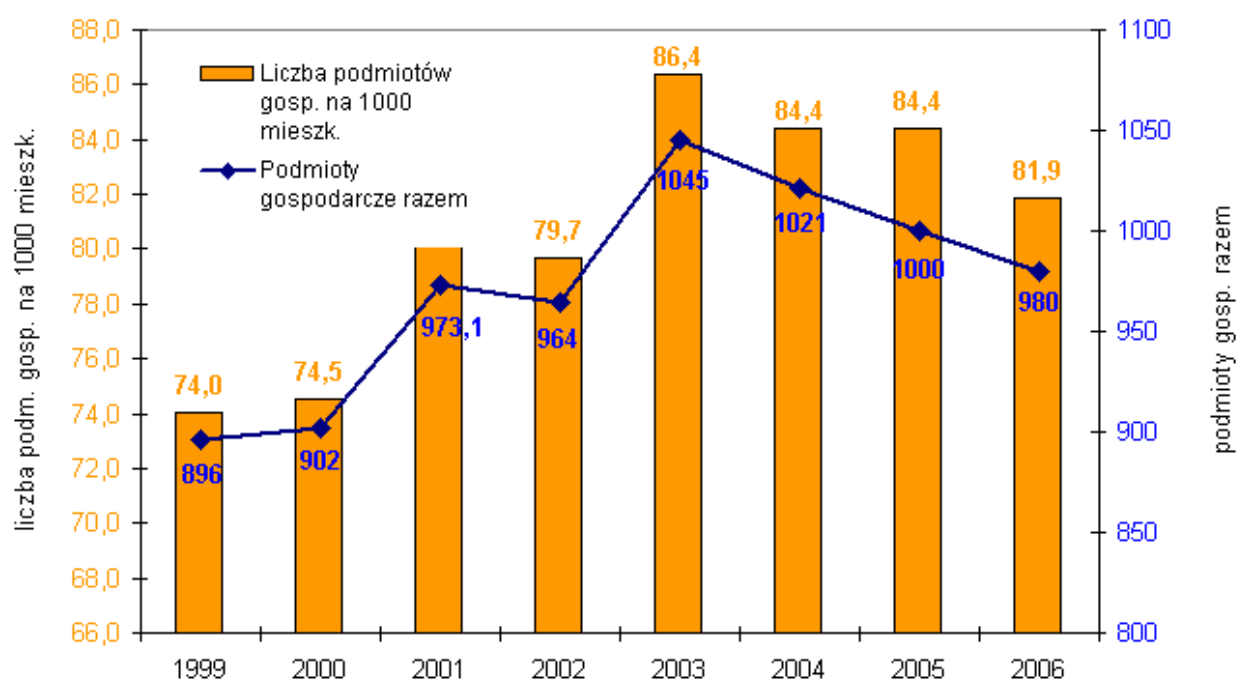
Ważniejsi pracodawcy na terenie Czarnkowa

Nazwa zakładu	Przedmiot działania
AMH - Style Polska Spółka z o. o. Zakład Odzieży Damskiej	specjalizuje się w produkcji eleganckich kombinacji odzieży w rozmiarach 36-56 dla pań w wieku dojrzałym i starszych
Browar Czarnków	produkcja bardzo dobrego piwa
DORA METAL Sp. z o.o.	produkcja mebli technologicznych oraz urządzeń gastronomicznych ze stali nierdzewnej, mebli technologicznych, urządzeń gastronomicznych, zlewozmywaków itp.

DRUKARNIA INTERAK ANDRZEJ KRZEWINA	specjalizuje się w druku: czasopism i gazet, książek i albumów, materiałów reklamowych, kopert fotograficznych
Fabryka Sprzętu Okrętowego MEBLOMOR S.A.	produkcja wyposażenia okrętowego; firma oferuje m.in.: drzwi okrętowe metalowe do nadbudówek, włazy okrętowe, pokrywy włazów do zbiorników i cystern, drzwi przeciwogniowe, żaluzje wentylacyjne, meble ze stali nierdzewnej
Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	producent szerokiego asortymentu wyrobów wędliniarskich
METROLOG SP. Z O.O.	firma zajmuje się szeroko rozumianymi: opomiarowaniem i automatyzacją energetyki cieplnej, odbiorców ciepła i przemysłu
OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA CZARNKÓW	producent: twarożków homogenizowanych owocowych, jogurtów owocowych, serniczków z polewa owocową, super czekoladowego kremu, deseru ryżowego
Powszechna Spółdzielnia Spożywców „Społem”	producent szerokiej gamy pieczywa podstawowego i specjalistycznego oraz wyrobów ciastkarskich
Przedsiębiorstwo Robót Drogowych i Mostowych S.A.	
Przedsiębiorstwo Transmot S.C. J. Wala–E. Łusiewicz	przewozy towarowe, krajowe o ładowności od 3 do 30 ton
SEAKING POLAND LTD Spółka z o.o.	producent mebli kuchennych oraz wszelkich elementów wyposażenia wnętrz na statki wycieczkowe
Spółdzielnia Pracy GUMET	producent wyrobów gumowych oraz wyrobów metalowych - taczek oraz wózków dwu i czterokołowych
STEICO S.A.	produkcja płyt izolacyjnych
VOX INDUSTRIE Sp. z o.o.	producent mebli dla dzieci i młodzieży
Zakłady Elektrochemiczne ALCO-MOT Sp. z o.o	Producent akumulatorów motocyklowych oraz dla rolnictwa
Żegluga Bydgoska S.A. - Baza Remontowa w Czarnkowie	

Źródło: Urząd Miasta Czarnków oraz www.czarnkow.pl.

Według stanu na koniec grudnia 2006 roku w ewidencji działalności gospodarczej miasta Czarnków zarejestrowanych było 980 podmiotów gospodarczych.

Liczba podmiotów gospodarczych

Struktura branżowa podmiotów gospodarujących w Czarnkowie (zarejestrowane w ewidencji działalności gospodarczej w mieście) przedstawiała się następująco:

Struktura podmiotów gospodarczych według branż - zarejestrowane w ewidencji podmiotów w mieście

Podmioty gospodarcze	LATA						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Transport, komunikacja	92	104	101	99	94	84	80
Handel, handel detaliczny, naprawy	218	222	223	240	227	232	222
Budownictwo	97	111	102	106	102	99	103
Inne usługi handlowe	120	116	109	146	144	115	118
Oświata, ochrona zdrowia	14	14	15	15	18	15	18
Przemysł i wytwórstwo	195	196	197	209	210	224	209
Usługi niematerialne	166	211	217	230	226	231	230
Podmioty gospodarcze RAZEM:	902	974	964	1045	1021	1000	980

Głównym kierunkiem działalności gospodarczej w Czarnkowie jest handel. Uwagę zwraca również duży udział podmiotów w dziale „usługi niematerialne”, przemysł oraz budownictwo.

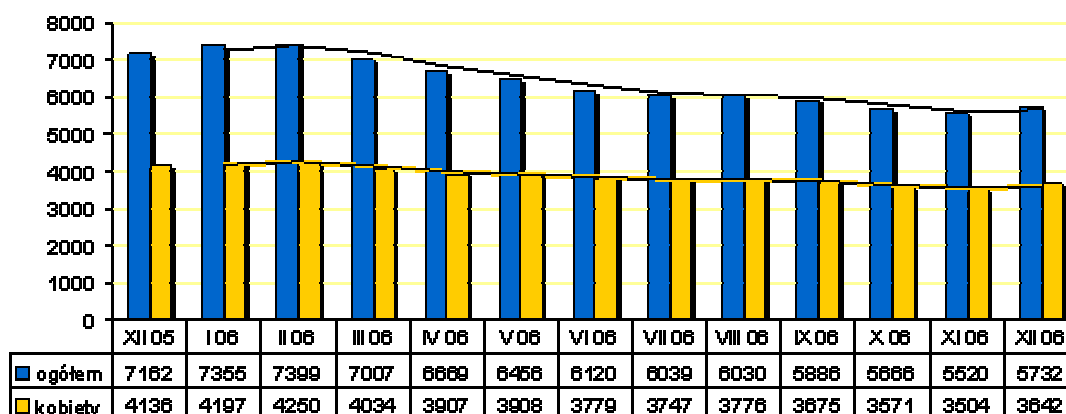
1.2.4. Rynek pracy

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego na koniec grudnia 2006r. wynosiła **5732** osoby i była **wyższa** o **212** osób tj. o 3,8% w stosunku do listopada 2006r. W porównaniu do grudnia 2005r. nastąpił **spadek** liczby bezrobotnych o **1430** osób tj. o 20,0%.

Bezrobotni i oferty pracy według gmin Stan na 31.12.2006

	Liczba bezrobotnych		Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do listopada 2006				Oferty pracy zgłoszone w grudniu 2006	Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego ¹⁾ na koniec XII 2006	Wzrost/spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do grudnia 2005	
			w liczbach bezwzględnych		w procentach				w liczbach	w %
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety				
Powiat	5732	3642	212	138	3,8%	3,9%	198	10,0%	-1430	-20,0%
m. Czarnków	660	449	50	25	8,2%	5,9%	8	8,1%	-144	-17,9%
g. Czarnków	655	448	61	40	10,3%	9,8%	42	9,4%	-60	-8,4%
g. Połajewo	302	204	12	9	4,1%	4,6%	6	7,8%	-78	-20,5%
g. Lubasz	365	233	-10	-9	-2,7%	-3,7%	79	8,1%	-105	-22,3%
g. Drawsko	290	185	12	17	4,3%	10,1%	11	7,6%	-153	-34,5%
mg. Trzcianka	1732	1101	-6	4	-0,3%	0,4%	28	10,9%	-626	-26,5%
mg. Wieleń	1013	589	60	39	6,3%	7,1%	19	12,2%	-150	-12,9%
mg. Krzyż	715	433	33	13	4,8%	3,1%	5	12,4%	-114	-13,8%

¹⁾ Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego - liczba bezrobotnych do liczby ludności w wieku produkcyjnym (wg stanu na 31.12.2006 r.)

W powiecie czarnkowsko-trzcianeckim stopa bezrobocia wyniosła w końcu grudnia 17,5%. W porównaniu z grudniem 2005r. spadła o 3,7 punktu procentowego, a w stosunku do listopada 2006r. wzrosła o 0,6 punktu procentowego. Powiat czarnkowsko-trzcianecki znajduje się na jedenastym miejscu wśród regionów o najwyższej stopie bezrobocia.

W województwie stopa bezrobocia wyniosła w końcu grudnia 11,8%. W porównaniu z grudniem 2005r. spadła o 2,8 punktu procentowego, a w stosunku do listopada 2006r. wzrosła o 0,1 punktu procentowego. Województwo wielkopolskie znajduje się na drugim miejscu wśród regionów o najniższej stopie bezrobocia po: małopolskim (11,4%).

W kraju stopa bezrobocia wynosiła na koniec grudnia 2006r. 14,9% i w porównaniu z grudniem

2005r. spadła o 2,7 punktu, a w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrosła o 0,1 punktu.

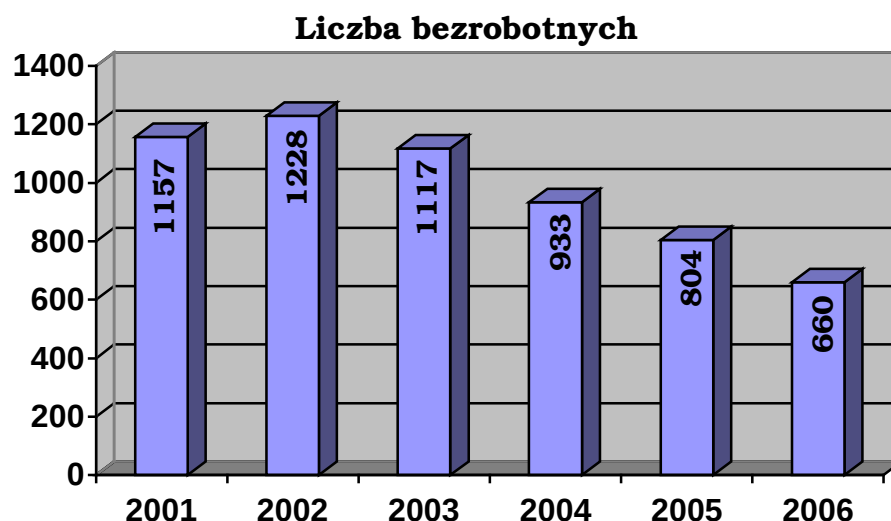
W poniższej tabeli przedstawiono dane na temat bezrobotnych na terenie miasta Czarnków, uwzględniając prawo do zasiłku oraz okres pozostawania bez pracy.

Bezrobotni ogółem, bez prawa do zasiłku i długotrwale bezrobotni
na dzień 31.12.2006r.

MIASTO	Bezrobotni		Bezrobotni bez prawa do zasiłku		Długotrwale bezrobotni	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
CZARNKÓW	660	449	512	364	404	301

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych, zamieszkujących miasto, rosła do roku 2002, a następnie zaczęła spadać. Liczbę bezrobotnych mieszkańców Czarnkowa przedstawiono na wykresie:

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na terenie miasta 2001-2006

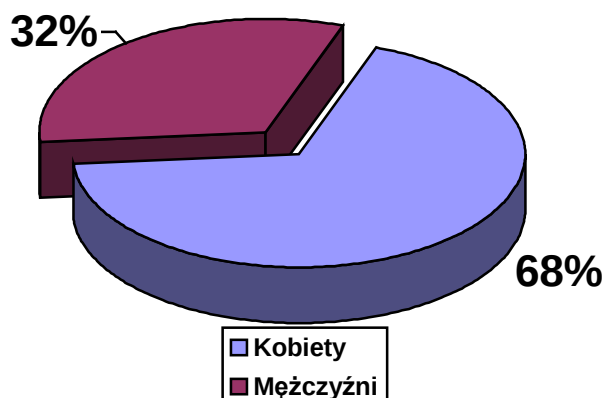

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie

Sytuacja na rynku pracy nie pozwala bagatelizować problemu bezrobocia. Dezaktualizacja wiedzy, którą wyniesiono ze szkoły ponadgimnazjalnej, czy uczelni wyższej następuje o wiele szybciej niż kilkanaście lat temu. Wynika to z postępu naukowo-technologicznego. Rozwój technologii wymaga od współczesnego człowieka nieustannego kształcenia profesjonalnego, co w zasadzie możliwe jest wyłącznie poprzez pracę oraz doskonalenie zawodowe w formach pozaszkolnych. Długotrwale pozostawanie bez pracy zawodowej prowadzi do trwałego wykluczenia społecznego człowieka i jego rodziny.

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie, na koniec 2006 roku wśród bezrobotnych dominowały kobiety. Rozkład liczby bezrobotnych ze względu na płeć przedstawiono na poniższym wykresie:

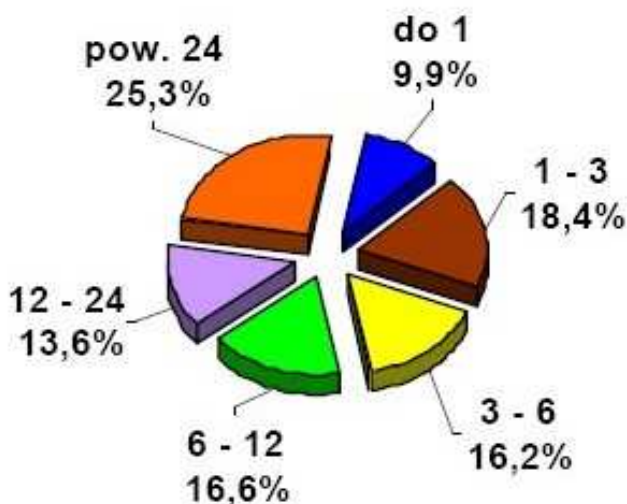
Struktura bezrobotnych według płci na koniec grudnia 2006 roku

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie

W warunkach rosnącej liczby bezrobotnych zwiększa się udział osób, pozostających bez pracy długookresowo, tzn. powyżej 1 roku. Wraz z wydłużaniem się okresu bezrobocia spada prawdopodobieństwo podjęcia pracy, co grozi powstaniem grupy ludzi chronicznie bezrobotnych bez prawa do zasiłku i pozbawionych środków utrzymania. Strukturę bezrobocia ze względu na czas pozostawania bezrobotnym zobrazowano na wykresie poniżej:

Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy w miesiącach na koniec 2006r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie

Problemem jest również struktura wiekowa zasobu bezrobotnych. Z dostępnych danych nie można było ustalić, jaka jest struktura wiekowa osób pozostających bez pracy w Czarnkowie. W uproszczeniu można jednak przyjąć, że struktura ta jest analogiczna do występującej w całym powiecie. Ponad 25% ogółu bezrobotnych stanowią ludzie młodzi, dopiero rozpoczynający swoją karierę zawodową (tj. w wieku od 18–24 lat). Brak możliwości znalezienia pierwszej pracy przez absolwentów szkół niekorzystnie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną ludności.

1.2.5. Identyfikacja problemów

Dla miasta Czarnkowa charakterystyczna jest relatywnie duża **dywersyfikacja branż, w jakich działają podmioty gospodarcze**. Największym mankamentem jest jednak **zbyt mała liczba podmiotów świadczących usługi o charakterze rynkowym, zwłaszcza uzupełniających ofertę z zakresu rekreacji i wypoczynku**. Oznacza to, że miasto nie wykorzystuje w pełni potencjału geograficzno-przyrodniczego, którym dysponuje (walory przyrodnicze jezior i lasów, bliskość aglomeracji Poznania oraz Piły).

Głównym problemem gospodarki miasta jest **ciągle słabo rozwinięty sektor usług rynkowych**. Ludność znajduje zatrudnienie przede wszystkim w sektorze przemysłu i budownictwa oraz usług nierynkowych. **Tak ukształtowana struktura zatrudnienia świadczy o relatywnie słabym rozwoju gospodarczym**. Rozwój miasta powinien koncentrować się na zwiększeniu udziału zatrudnienia w sektorze usług, głównie rynkowych. Szans na zwiększenie zatrudnienia w tym sektorze upatrywać należy przede wszystkim w wykorzystaniu bogatych walorów przyrodniczo-krajobrazowych miasta. **Rozwój usług turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych na terenie miasta uzależniony jest m.in. od sprawnego przeprowadzenia procesu rewitalizacji poszczególnych fragmentów miasta**.

W zakresie form organizacyjno-prawnych podmiotów gospodarczych liczebnie dominują (około 90% ogółu podmiotów) małe przedsiębiorstwa osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą. Dla zapewnienia trwałego rozwoju gospodarczego **zbyt mały jest udział spółek prawa handlowego**. Mimo że liczba spółek prawa handlowego systematycznie wzrasta, to udział tej grupy podmiotów w liczbie podmiotów ogółem wynosi zaledwie 4%.

Należy dążyć do promowania miasta jako miejsca rekreacji oraz podniesienia świadomości mieszkańców w zakresie podejmowania własnej działalności gospodarczej, szczególnie w dziedzinie obsługi ruchu turystycznego i rekreacji.

1.3. Sfera społeczna

1.3.1. Struktura demograficzna i społeczna

W tabeli poniżej przedstawiono ludność Czarnkowa w latach 1998-2006.

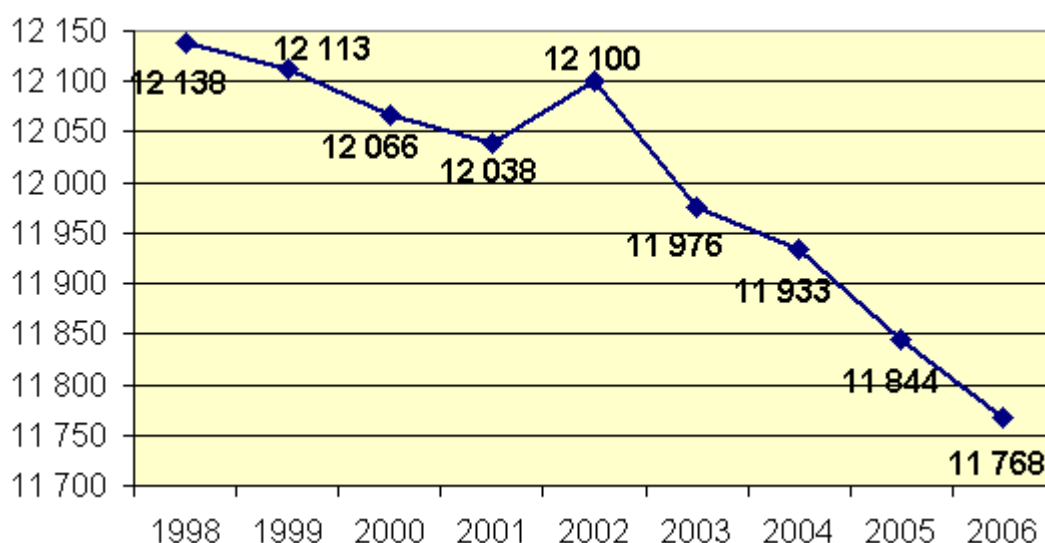
Zmiany zaludnienia miasta Czarnkowa w latach 1998-2006

Wyszczególnienie	Liczba mieszkańców w latach:								
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ludność ogółem	12.195	12.159	11.682	11.652	11.656	11.573	11.498	11.844	11.768
Mężczyźni	5.921	5.900	5.609	5.602	5.593	5.553	5.517	5.725	5.674
Kobiety	6.274	6.259	6.073	6.050	6.063	6.020	5.981	6.120	6.094

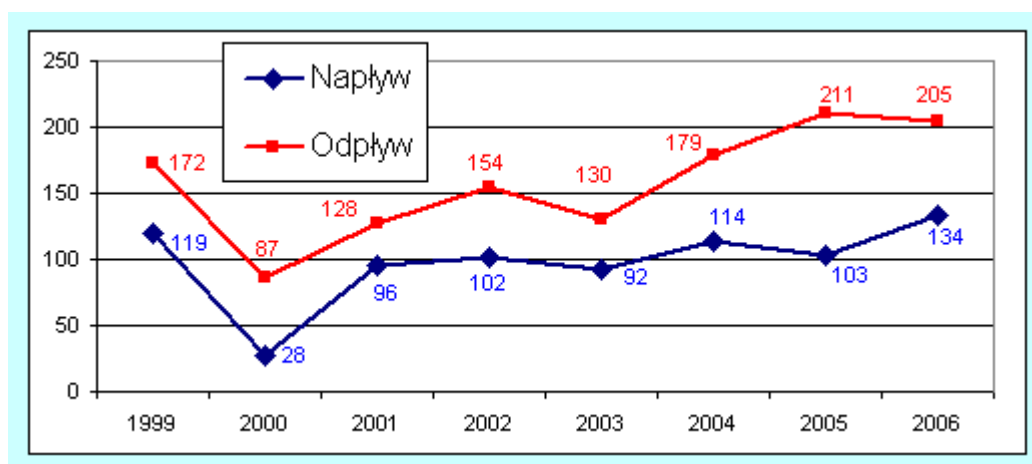
Uwaga: stan na 31 grudnia 2006r., według miejsca zameldowania

Źródło: Bank Danych Regionalnych GUS

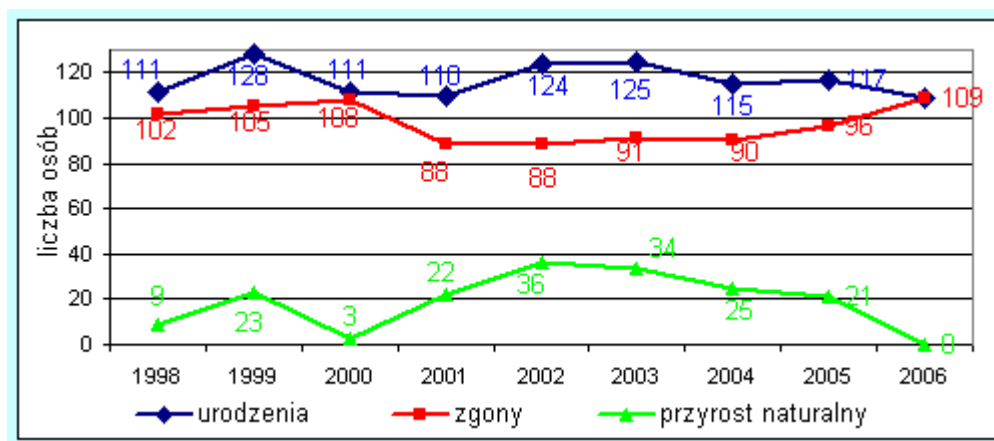
31 grudnia 2006 roku w Czarnkowie zameldowanych było 11.768 osób. Liczba mieszkańców miasta w ostatnich latach systematycznie maleje.

Liczba ludności Czarnkowa w latach 1998-2006

Spadek liczby mieszkańców następował z powodu ujemnego salda migracji. Niepokojące jest to, iż w ostatnich **czterech** latach saldo migracji było stale ujemne, co oznacza, że więcej osób wyprowadza się z miasta niż się w nim osiedla. Zjawisko to związane jest przede wszystkim z wyjazdami do szkół wyższych oraz w poszukiwaniu pracy. Od kilku lat obserwuje się również zjawisko osiedlania się w pobliżu miasta, lecz poza jego granicami - szczególnie w Gminie Czarnków. Dotyczy to głównie osób lepiej sytuowanych, a efektem takiej tendencji jest m.in. spadek dochodów podatkowych miasta, pomimo iż osoby te nadal korzystają z infrastruktury społecznej miasta (m.in. oświata, służba zdrowia).

Migracje w Czarnkowie w latach 1998-2006

Współczynnik przyrostu naturalnego po dużym spadku w 1998 i 2000 roku, wzrostu w 2001 i 2002 roku, w ostatnich dwóch latach ponownie systematycznie spada. Wskaźnik ten jest wyższy od średniej dla miast polskich, dla których w ostatnich 3 latach kształtował się na poziomie nieco poniżej zera.

Przyrost naturalny w Czarnkowie

Podstawowe dane, dotyczące ludności miasta przedstawiono w poniższej tabeli.

Struktura ludności według grup wiekowych - 2006 r.

Liczba mieszkańców według stanu na koniec miesiąca grudzień 2006 r. - m.Czarnków.			
wiek	kobiety	mężczyźni	Ogółem
Do 14 lat	890	918	1808
15-17	214	229	443
18-24	677	738	1415
25-34	1018	1029	2047
35-44	730	683	1413
45-54	1050	947	1997
55-59	487	419	906
60-65	311	276	587
66 i więcej	717	435	1152
OGÓŁEM	6094	5674	11768

Spółeczeństwo miasta pod względem struktury wiekowej mieszkańców należy do dość młodych na tle kraju. Warto zauważyć, iż w ostatnich latach odsetek ludzi młodych zmniejsza się na skutek niższego przyrostu naturalnego i odpływu ludności. Równocześnie, podobnie jak w większości polskich miast, udział osób starszych w strukturze demograficznej wzrasta.

Na tle kraju miasto charakteryzuje bardzo wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym. Zmiana proporcji między różnymi grupami wiekowymi znacząco wpływa na rynek pracy, bowiem decyduje o liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wejście na rynek pracy kolejnych roczników „wyżu demograficznego” (osoby urodzone na początku lat 80-tych), przy tendencjach wzrostowych w gospodarce - zwiększa potencjał siły roboczej, a z drugiej strony, przy recesji gospodarczej – jak to jest obecnie - może spowodować wzrost bezrobocia. Trzeba również zauważyć, iż od kilku lat wzrasta skłonność młodych ludzi do emigrowania z mniejszych miast do większych ośrodków. Niekorzystnym zjawiskiem jest przy tym zdecydowanie większa mobilność osób lepiej wykształconych, co sprawia, że ogólny poziom wykształcenia mieszkańców nie ulega znaczącej poprawie.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Na terenie miasta Czarneków zadania te realizuje Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Pomoc społeczna jest ważnym zadaniem własnym gminy, zaliczanym do obszaru przeciwdziałania i zapobiegania degradacji życia społecznego. Prawo do świadczeń posiadają osoby i rodziny spełniające kryteria dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów do udzielenia pomocy. Zaznaczyć należy, że często wobec jednej osoby lub rodziny następuje zbieg różnych niekorzystnych okoliczności degradujących materialnie i moralnie. W związku z powyższym poniższa tabela nie jest równoznaczna z liczbą rodzin i osób korzystających z pomocy.

Liczba środowisk objętych pomocą społeczną w 2006 roku według powodów przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	350	1003
Bezdomność	4	4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	7	12
Bezrobocie	264	837
Niepełnosprawność	63	109
Długotrwała lub ciężka choroba	27	68
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	12	43
Przemoc w rodzinie	9	26
Alkoholizm	12	36
Narkomania	3	6
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	4	4

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Czarńkowie za 2006 rok

Z przedstawionych danych wynika, że podstawowym problemem dotyczącym mieszkańców miasta jest ubóstwo. Tą dysfunkcją dotkniętych były aż 350 rodzin. Kolejnym bardzo ważnym powodem ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej było bezrobocie które dotknęło 264 rodziny i 837 osób w tych rodzinach. Inne powody to: niepełnosprawność występująca w 63 rodzinach, długotrwała choroba 27 rodzin itd.

W 2006 roku z pomocy społecznej korzystało 390 rodzin, a liczba osób w tych rodzinach wyniosła 1.082. Warto podkreślić, że jedna rodzina w skali roku korzysta wielokrotnie i bardzo często jest to pomoc udzielana w każdym miesiącu.

Zadania pomocy społecznej realizowane są ze środków własnych gminy oraz zleconych.

W 2006 roku wypłacono 4.758 dodatków mieszkaniowych o łącznej wartości 571.467,32 zł. Pomocą objęto 543 rodziny.

Ogółem złożono 855 wniosków, z tego:

- 800 rozpatrzono pozytywnie,
- 52 rozpatrzono negatywnie,
- 3 wnioski pozostawiono bez rozpatrzenia

Wypłacono w zasobie:

- komunalnym 2.032 dodatków o wartości 240.142,16 zł,
- spółdzielczym 1.884 dodatków o wartości 237.754,55 zł,

– wspólnot mieszkaniowych	462 dodatków o wartości	50.378,11 zł,
– prywatnym	236 dodatków o wartości	27.477,17 zł,
– towarzystw budownictwa społecznego	65 dodatków o wartości	8.556,43 zł,
– innym	79 dodatków o wartości	7.158,90 zł.

Wydano :

- 800 decyzji przyznających dodatki mieszkaniowe,
- 52 decyzje o odmowie przyznania dodatku mieszkaniowego,
- 49 decyzji wstrzymujących wypłatę dodatku mieszkaniowego,
- 25 decyzji przywracających wypłatę dodatku mieszkaniowego,
- 20 innych decyzji.

Świadczenia Rodzinne – 2006 rok

LP	RODZAJ ŚWIADCZENIA	KWOTA	LICZBA ŚWIADCZEŃ
1	ZASIŁKI RODZINNE + DODATKI	1 323 929	18 230
2	ZASIŁKI PIELEGNACYJNE	284 895	1 933
3	ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNE	91 938	219

Średnia miesięczna liczba rodzin korzystająca ze świadczeń rodzinnych – 755 rodzin

Zaliczka Alimentacyjna – 2006 rok

LP	KWOTA	LICZBA ŚWIDCZEŃ
1	248 465	1 062

Średnia miesięczna liczba rodzin korzystająca z zaliczki alimentacyjnej – 61 rodzin

Cechą charakterystyczną systemu pomocy społecznej jest wyraźna rejonizacja przestrzenna przyznanych świadczeń, wynikająca z uwarunkowań środowiskowych rodzin dotkniętych dysfunkcją.

W 2006 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także Program pomocy dla gospodarstw rolnych w celu złagodzenia skutków suszy. Pomoc w tej formie udzielono 9 osobom na kwotę 8.284 zł.

Do innych zadań realizowanych przez MOPS należy prowadzenie Wypożyczalni Sprzętu Rehabilitacyjnego, która funkcjonuje od 01.08.1996 r. i w 2006 r. sprzęt wypożyczono ponad 400 osobom niepełnosprawnym. Placówka ta powstała dzięki współpracy z Fundacją Pomocy Polsce z Coevorden w Holandii.

Każdego roku przygotowywane są również spotkania wigilijne dla osób samotnych .

Z powyższego ewidentnie wynika, że działalność MOPS nie ogranicza się jedynie do udzielania pomocy finansowej

Opieka zdrowotna

System opieki zdrowotnej na obszarze miasta jest stosunkowo dobrze rozwinięty; dotyczy to zarówno opieki podstawowej, jak i specjalistycznej. Na terenie miasta działają publiczne i niepubliczne (prywatne) podmioty opieki zdrowotnej. Podmioty te posiadają umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia. Głównym świadczeniodawcą opieki publicznej jest Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej przy ul. Kościuszki 91 oraz Szpital Powiatowy przy ul. Kościuszki 98. W skład Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Czarnkowie wchodzi następujące zakłady, stanowiące jednostki organizacyjne Zespołu:

- Szpital Powiatowy
- Oddział Ratownictwa Medycznego
- Zespół Poradni Specjalistycznych (chirurgiczna, dermatologiczna, diabetologiczna, poradnia „K”, ortopedyczna, pulmonologiczna, urologiczna).

W strukturze szpitala funkcjonują:

- oddział wewnętrzny
- oddział chirurgiczny
- oddział położniczo-ginekologiczno-noworodkowy
- oddział dziecięcy
- blok operacyjny
- izba przyjęć.

Na każdym z oddziałów szpitalnych pełniony jest całodobowy dyżur lekarski. Oddział Ratownictwa Medycznego (Pogotowie Ratunkowe) w Czarnkowie dysponuje całodobowym zespołem wyjazdowym typu R w oparciu o w pełni wyposażoną karetkę reanimacyjną.

Podstawową opiekę medyczną zapewniają także:

- Przychodnia Lekarska „Pro Familia”
- Poradnia Medycyny Rodzinnej „Medicus”
- Zakład Opieki Środowiskowo-Rodzinnej Pielęgniarek i Położnych „Cursum”
- Zakład Pielęgniarek i Higienistek Środowiskowych i Szkolnych „Salus”
- Przychodnia Lekarska Kazimierz Dolny
- Gabinet Lekarski K. Rożek-Niemiec
- Przychodnia Lekarska G. Pacek.

Z kolei specjalistyczną opiekę ambulatoryjną sprawują:

- Poradnia Chirurgiczna ZZOZ w Czarnkowie
- Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy ZZOZ
- dwie Poradnie Dermatologiczne
- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza ZZOZ
- Poradnia Leczenia Bólu ZZOZ
- Poradnia Logopedyczna
- Poradnia Neurologiczna
- Poradnia Ortopedyczna ZZOZ
- Poradnia Otolaryngologiczna ZZOZ
- Poradnia Otolaryngologiczna
- Poradnia Okulistyczna
- Poradnia Psychologiczna ZZOZ
- Poradnia Urologiczna ZZOZ
- Poradnia Psychologiczna
- Poradnia Alergologiczna oraz
- 12 prywatnych gabinetów lekarskich.

Świadczeniem usług stomatologicznych zajmuje się 7 gabinetów. W mieście funkcjonuje 5 aptek. Sieć świadczeniodawców opieki zdrowotnej w Czarnkowie jest wystarczająca, a liczbę i zakres działalności specjalistycznej podmiotów niepublicznych reguluje lokalna sytuacja rynkowa.

Oświata

Miasto Czarnków jest organem prowadzącym następujących placówek:

- publicznej szkoły podstawowej
- publicznego gimnazjum
- gimnazjum przy Prywatnym Zespole Szkół przy ul. Harcerskiej
- dwóch publicznych przedszkoli.

W placówkach publicznych zatrudnionych jest 130 nauczycieli (stażystów, kontraktowych, mianowanych oraz dyplomowanych), wśród których dominują nauczyciele mianowani.

W szkole Podstawowej nr 1 znajdują się dwie pracownie komputerowe. W jednej utworzono 12 stanowisk z komputerami stacjonarnymi, wyposażono ją także w notebook oraz projektor multimedialny. Drugą z sal w 2004 roku wyposażono w 10 komputerów, wyprodukowanych w latach 1995–2002. Niezbędna jest wymiana najbardziej przestarzałych. Szkoła korzysta z jednego łącza internetowego Neostrada 2048; wszystkie komputery szkolne (w pomieszczeniach administracji, w bibliotece, w świetlicach, nauczycielskie i uczniowskie) są podłączone do Internetu. Wśród obiektów tej szkoły znajdują się 3 sale gimnastyczne o zróżnicowanych wymiarach.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Czarnkowie wzorcową szkołą w programie „e-szkoła”

W dniu 29 stycznia 2007r. nastąpiło uroczyste przecięcie wstęgi w związku uruchomieniem w Szkole Podstawowej nr 1 w Czarnkowie wysokiej klasy bezprzewodowej sieci komputerowej z dostępem do Internetu oraz wyposażeniem Szkoły w sprzęt multimedialny służący nauczycielowi w procesie nauczania (w tym m.in. 15 komputerów przenośnych z bezprzewodową kartą sieciową, umożliwiającą dostęp do zasobów Internetu i sieci szkolnej prawie w każdym miejscu w szkole bez potrzeby połączenia kablowego z siecią). Inwestycja o łącznej wartości 100.000,- zł (sto tysięcy złotych) powstała w ramach programu „e-szkoła” i została sfinansowana w 75% ze środków pochodzących z otrzymanej dotacji w ramach „Kontraktu Wojewódzkiego dla województwa wielkopolskiego” i 25 % ze środków budżetu Miasta Czarnków.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Czarnkowie została wzorcową szkołą w ramach programu „e-szkoła”, jedną z około 20 szkół w Wielkopolsce.

W celu prawidłowego, bezpiecznego i ekonomicznego funkcjonowania szkoły na bieżąco są przeprowadzane kapitalne remonty i modernizacje. Do niezbędnych do przeprowadzenia remontów można zaliczyć:

- remont kapitalny starej szkoły
- termomodernizację budynku przy ul. Wronieckiej 30 (wymiana okien, ocieplenie ścian)
- naprawę izolacji przeciw wilgoci w kilku miejscach przyziemia budynku
- przełożenie parkietu w dużej sali gimnastycznej i renowacja parkietu w pozostałych salach
- remont auli (zaciemnianie, wygłuszenie, malowanie ścian, naprawa podłogi)
- modernizacja sekretariatu szkolnego (kancelarii) połączona z wymianą mebli
- naprawa murów oporowych od strony Muzeum
- wykonanie nowoczesnego estetyczniejszego ukształtowania skarp przed szkołą (od strony ul. Wronieckiej)

- naprawa płytek chodnikowych i ułożenie większej ich ilości na placach rekreacyjnych przy szkole
- odtworzenie ogrodzenia terenu szkolnego
- systematyczna wymiana podłóg w salach lekcyjnych.

Konieczne jest także przeprowadzenie nowych inwestycji:

- budowa boiska sportowego – mini stadionu,
- budowa parkingu przed szkołą
- wykonanie ciągu komunikacyjnego wzdłuż boiska wielofunkcyjnego(chodnik)
- zabezpieczenie terenu szkolnego przed napływem wody deszczowej od strony boiska sportowego (ziemnego) – „górek”
- zagospodarowanie placu usytuowanego powyżej boiska ziemnego, po jego prawej stronie
- likwidacja osadnika gnilnego.

Niezbędne są również nowe zakupy wyposażenia szkoły:

- nowego sprzętu komputerowego (14 szt.)
- zakup szafy pancernej
- zakup kserokopiarki
- zakup odbiorników TV – 10 szt.
- zakup DVD z video VHS – 10 szt.

Gimnazjum posiada jedną pracownię komputerową na 14 stanowisk. Pracownia komputerowa połączona jest z Internetem DSL T.P. W szkole są dwie sale gimnastyczne. Dyrekcja placówki zgłasza następujące potrzeby remontowe i inwestycyjne:

- przebudowa boiska szkolnego (wykonanie nowych nawierzchni boisk do siatkówki i koszykówki oraz do piłki ręcznej, wykonanie bieżni do biegu na 60 m, wydłużenie rozbiegu do skoku w dal, wykonanie stanowiska do pchnięcia kulą, zagospodarowanie zielenią pozostałej części terenów boiska, wykonanie nowego ogrodzenia)
- szlifowanie oraz lakierowanie parkietów we wszystkich klasach
- malowanie 10 klas
- zakup rolet na okna do klas
- wykonanie elewacji starego budynku szkolnego, małej sali gimnastycznej oraz łącznika między tymi budynkami

Gimnazjum przy Prywatnym Zespole Szkół zostało utworzone z myślą o młodzieży zaniedbanej wychowawczo w wieku powyżej 16 lat. Gimnazjum w porozumieniu z komendantami Rejonowych Ochotniczych Hufców Pracy prowadzi zajęcia, mające na celu uzupełnienie wykształcenia ogólnego na poziomie gimnazjalnym oraz zdobycia przygotowania zawodowego. Przygotowanie to organizowane jest w formie praktyk zawodowych w różnych zakładach pracy.

Poza placówkami oświatowymi, prowadzonymi przez miasto, na terenie Czarnkowa znajdują się inne podmioty, świadczące usługi z zakresu edukacji. Istnieją placówki umożliwiające kształcenie na szczeblu ponadgimnazjalnym, które podlegają Starostwu Powiatowemu. Do placówek tych należą:

- Liceum Ogólnokształcące im. Janka z Czarnkowa (kształci w profilach: przyrodniczym, humanistycznym, lingwistycznym, biologiczno-chemicznym oraz matematyczno-informatycznym)
- Zespół Szkół Zawodowych im. J. Nojego (w którego ramach funkcjonują: technika, licea profilowane, zasadnicze szkoły zawodowe, technikum uzupełniające, szkoła policealna).

Mieszkańcy powiatu mogą zdobywać umiejętności także w Centrum Edukacji Zawodowej, w skład którego wchodzi dawne Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Ośrodek Doksztalcania i Doskonalenia Zawodowego. Centrum koordynuje działania z zakresu szkolnictwa zawodowego w powiecie, służąc szkołom w Czarnkowie, Trzciance i Krzyżu Wielkopolskim. W mieście ma również siedzibę Prywatny Zespół Szkół Ponadpodstawowych.

W Czarnkowie funkcjonuje Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (organem prowadzącym jest powiat czarnkowsko-trzcianiecki), która ma na celu likwidację barier edukacyjnych dla dzieci niepełnosprawnych. Ważną dziedziną pomocy niepełnosprawnym jest nauczanie indywidualne, realizowane po orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej w domu ucznia. Liczba takich form wciąż wzrasta, obecnie jest ich kilkanaście rocznie. Jest to istotne ułatwienie nauczania dla uczniów, którzy kwalifikują się do tego typu kształcenia. Przy placówce poradni od kilku lat planowany jest podjazd dla niepełnosprawnych, umieszczony jest w zestawie najpilniejszych zadań w sferze oświaty.

Sport, baza turystyczna

Władze miasta oraz sami mieszkańcy przywiązują ogromną wagę do upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. U podstaw polityki samorządu w zakresie sportu i rekreacji leży idea maksymalnej dostępności obiektów sportowych i oferty sportu i rekreacji dla mieszkańców. Ceny biletów wstępu na basen zostały skalkulowane poniżej kosztów utrzymania, a dzieci do lat siedmiu korzystają ze wstępu bezpłatnego. Ośrodek Sportu i Rekreacji posiada:

- basen odkryty 50 mb z podgrzewaną wodą z ośmioma torami dla 8 zawodników (czynny od początku maja do końca sierpnia)
- stadion lekkoatletyczny z bieżnią 380 m, bieżnią do skoku w dal oraz boiskiem piłkarskim
- rampę wrotkarską
- boisko treningowe (dla klubów sportowych)
- boiska do siatkówki plażowej i koszykówki
- stoły ogrodowe do tenisa stołowego i szachów
- korty tenisowe
- wypożyczalnię sprzętu.

Ponadto zimą funkcjonują: tor saneczkowy, lodowisko oraz skocznia narciarska. Skocznia jest wykorzystywana podczas wyścigów rowerów górskich SkodaAuto Grand Prix MTB.

Czarnków posiada liczną ofertę zajęć sportowych, w mieście działają następujące kluby i organizacje sportowe:

- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka”
- Miejski Klub Sportowy „Noteć” sekcja piłki nożnej, sekcja siatkówki
- Lekkoatletyczny Ludowy Klub Sportowy
- Klub Tenisa Stołowego „Noteć – Plastmet”
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „Nałęcz”.

Ponadto funkcjonuje Polski Związek Wędkarski – koła: „Miasto”, „Meblomor”, „Płyty”, „Brzeźno”.

Ośrodek Sportu i Rekreacji w Czarnkowie organizuje wiele imprez sportowych, do najważniejszych należą:

- wyścigi kolarskie Bałtyk – Karkonosze TOUR
- Skoda Auto Grand Prix MTB – kolarstwo górskie.

Istniejąca na terenie miasta baza noclegowa stanowi niezbędny element zagospodarowania turystycznego i ma kluczowe znaczenie dla rozwoju turystyki na tym obszarze. Do obiektów noclegowych, znajdujących się na terenie Czarnkowa należą:

- Hotel „Lidia” - 45 miejsc noclegowych w 19 pokojach
- Hotel „Czarna Hanka” - 21 miejsc noclegowych w 9 pokojach (obiekt posiada zaplecze, umożliwiające organizację szkoleń i konferencji)
- Gościniec „Śmieszek” - 11 miejsc noclegowych w 5 pokojach.

Miasto dysponuje około 70 miejscami noclegowymi w obiektach o średnim standardzie. Dodatkowa baza noclegowa znajduje się w okolicznych miejscowościach na terenie sąsiednich gmin. Wśród nich należy wymienić następujące obiekty:

- Zajazd „Meteor” w Lubasz
- Ośrodek wypoczynkowy „Limosinus” położony około 6 km od Czarnkowa (Lubasz)
- Gospodarstwa agroturystyczne w miejscowościach Lubasz, Kuźnica Czarnkowska, Osuch oraz Gajewo.

Kultura

Miejskie Centrum Kultury w Czarnkowie (MCK) jest samorządową instytucją upowszechniania kultury. W strukturze MCK działają następujące podmioty:

- Czarnkowski Dom Kultury (CzDK), w ramach którego funkcjonuje redakcja tygodnika powiatowego „Nadnoteckie Echa” oraz dział administracyjno-księgowy
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Muzeum Ziemi Czarnkowskiej.

Zadania z zakresu upowszechniania kultury realizowane są m.in. poprzez:

- zapewnienie warunków organizacyjnych i lokalowych organizacjom upowszechniania kultury
- prowadzenie kół zainteresowań, zespołów artystycznych i ognisk
- pomoc (instruktorsko-metodyczną, programową i organizacyjną) placówkom prowadzącym działalność kulturalną na terenie miasta
- organizowanie koncertów, spektakli, wystaw, spotkań i innych form edukacji kulturalnej
- współdziałanie z amatorskim ruchem artystycznym
- prowadzenie działań wychowawczych.

Czarnkowski Dom Kultury zlokalizowany w dwóch budynkach przy ul. Kościuszki corocznie organizuje wiele wydarzeń artystycznych i kulturalnych, w tym:

- Turniej szachowy o Puchar Burmistrza z okazji wyzwolenia miasta
- Ogólnopolski Konkurs Recytatorski – eliminacje powiatowe
- Dni Ziemi Czarnkowskiej
- Dzień Spieczonego Bliźniaka – ogólnopolskie spotkanie bliźniąt
- Salon Wielkopolski.

W Czarnkowskim Domu Kultury znajdują się dwie galerie, w których prezentowane są prace plastyczne – Galeria Pięciu oraz galeria „Kotłownia”. Ponadto przy tej placówce działa aż kilkanaście grup i sekcji zainteresowań (chóry, zespoły muzyczne, sekcje zainteresowań). W ramach CzDK działa również kino „Światowid”.

Miejska Biblioteka Publiczna zajmuje część pomieszczeń Muzeum Ziemi Czarnkowskiej przy ul. Wronieckiej 32 oraz pomieszczenia przy pl. Wolności 5. Biblioteka ma filię na os. Parkowym 14. Dla osób niepełnosprawnych zorganizowano punkt biblioteczny „książki mówionej”. Biblioteka, oprócz swej podstawowej funkcji, zajmuje się także organizowaniem spotkań z artystami i znanymi autorami, np. „Świętojanki liryczne”. Organizowane są również imprezy cykliczne (np. cykl „Znam wiersze J. Tuwima”, „Wieczorki literackie”).

Muzeum Ziemi Czarnkowskiej, które mieści się w budynku starej pruskiej szkoły z końca XIX w., usytuowanym przy ul. Wronieckiej 32, spełnia funkcje edukacji regionalnej i promocji tradycji i kultury regionu. Muzeum gromadzi, przechowuje, opracowuje muzealia, dotyczące regionu Czarnkowa oraz prowadzi działalność edukacyjną (wycieczki, prelekcje, lekcje muzealne). Szczególnie intensywna jest działalność wystawiennicza. Obok wystawy stałej „Z dziejów Czarnkowa” w roku prezentowanych jest od 6 do 8 wystaw czasowych. Ponadto muzeum organizuje i prowadzi badania oraz prace wykopaliskowe, a także sesje popularno-naukowe.

W muzeum ma swoją siedzibę Koło Powiatowe Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919.

Przestępczość i bezpieczeństwo publiczne

Zadania na rzecz zabezpieczenia ładu i porządku publicznego, zwalczania przestępczości na terenie miasta realizuje Komenda Powiatowa Policji (KPP) w Czarnkowie.

W roku 2006 na terenie miasta Czarnkowa zanotowano łącznie 489 przestępstw, rok wcześniej 426 przestępstw. Z porównania wynika, że w minionym roku nastąpił wzrost liczby przestępstw stwierdzonych o 14,8 %. Rok miniony był więc kolejnym od roku 2005 okresem wzrostu liczby ujawnionych przestępstw na terenie miasta. Jednocześnie wzrosła także o 4,7% wykrywalność przestępstw, w tym o 2,0 % wykrywalność w kategorii przestępstw kryminalnych, tj. w kategorii przestępstw najbardziej dokuczliwych dla lokalnych społeczności. Jeszcze wyższe wzrosty wykrywalności nastąpiły w kategoriach szczegółowych przestępstw kryminalnych, takich jak przeciwko mieniu – o 12,2%, w tym kradzież cudzej rzeczy – o 7%, kradzież z włamaniem – o 10,5%. Jednocześnie odnotowano spadek liczby tych przestępstw na terenie miasta.

W poszczególnych kategoriach sytuacja przedstawia się następująco:

	2005	2006	
Przestępstwa kryminalne	271	254	- spadek o 6,3 %
W tym:			
- przeciwko życiu i zdrowiu	11	13	- wzrost o 18,2 %
- przeciwko mieniu	218	285	- wzrost o 30,7 %
- kradzież z włamaniem	47	43	- spadek o 8,5 %
- kradzież mienia	64	53	- spadek o 17,8 %
- przestępstwa narkotykowe	61	64	- spadek o 22,2 %
- kradzieże samochodów	6	5	- spadek o 33,3 %

Z zestawienia wynika jednoznacznie, że dominującą i najbardziej uciążliwą kategorią przestępczości nadal pozostawała przestępczość skierowana przeciwko mieniu, która w 2006 r. stanowiła **58,3 %** w stosunku do ogółu stwierdzonych na terenie miasta przestępstw. Były to w szczególności: kradzieże przedmiotów z przeznaczeniem na złom, kradzieże rowerów, włamania do piwnic i altan ogrodowych, a także mniejszych i słabiej zabezpieczonych obiektów handlowych oraz garaży i samochodów. Dzięki podjętym działaniom prewencyjnym ponownie w nieznaczny sposób ograniczono zjawisko kradzieży samochodów. Niestety nadal Czarnków obok Trzcianki zajmuje czołową pozycję w statystyce ilości skradzionych pojazdów w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim.

Kolejny rok wzrastał wskaźnik wykrycia sprawców przestępstw. Przypomnieć należy, że od roku 2001 zwiększał on kolejno do wartości: 2001 – 63,3 %, 2002 – 70,6 %, 2003 – 73,2 %, w 2004 r. - 76,8, 2005 - do 81,4, aż do 86,1 w roku minionym.

Teren miasta Czarnków jest podzielny na 3 rejony służbowe dzielnicowych.

Charakterystyka wykroczeń:

Wykroczenie	Dzielnicy	Policjanci
Przeciwko porządkowi i spokojowi publicznemu	806	1.707
Drogowe	2.053	4.048
Przeciwko mieniu	25	59
Przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	40	85
Przeciwko urządzeniom użyteczności publ.	501	43
meldunkowe	10	43
Sanitarne	75	178
Inne	-	-
Ogółem	3.510	8.728

W roku 2006 na terenie powiatu ujawniono 112 nieletnich sprawców, którzy popełnili 179 czynów karalnych. Sprawców z terenu Miasta Czarnkowa było 20, tj. 17,8%. Liczba nieletnich sprawców pozostała na dotychczasowym poziomie, wzrosła jednak liczba popełnionych przez nich czynów.

Do najczęściej popełnianych przestępstw należy zaliczyć:

- kradzież mienia,
- kradzież z włamaniem,
- bójka, pobicie,
- przestępstwa narkotykowe,

Przestępczość nieletnich całkowicie koncentruje się w kategoriach przestępstw kryminalnych, a szczególnie na przestępczości przeciwko mieniu.

W analizowanym okresie najczęstszymi przejawami demoralizacji nieletnich na terenie Miasta Czarnkowa były oprócz popełnienia czynu karalnego: uchylenie się od obowiązku szkolnego, naruszanie zasad współżycia społecznego, ucieczki z domów rodzicielskich, używanie środków odurzających. W przypadku stwierdzenia przez policję takich zachowań, każdorazowo informowany był o nich Sąd Rodzinny.

Najważniejsze czynniki mające wpływ na rozmiary demoralizacji i przestępczości nieletnich to:

- brak właściwej opieki ze strony rodziny,
- niewydolność wychowawcza rodziców,
- patologie w rodzinie: alkoholizm, rozbieżność rodziny, zła sytuacja materialna rodziny.

W 2006 roku funkcjonariusze KPP w Czarnkowie w dalszym ciągu prowadzili szeroką działalność prewencyjną – profilaktyczną na rzecz przeciwdziałania demoralizacji, przestępczości i patologii wśród dzieci i młodzieży, realizując przy tym również zagadnienia prewencji kryminalnej. Działania te były realizowane w ramach programów prewencyjnych „Bezpieczna Szkoła”, „Uwaga zagrożenie”, „Z Pyrkiem bezpieczniej” a także własnego programu KPP w Czarnkowie „Jestem bezpieczny, dorośli są ze mną”. Kontynuowano na terenie miasta nową formułę programu „Bezpieczna Szkoła”, w realizacji którego uczestniczą Gimnazjum Publiczne oraz Szkoła Podstawowa nr 1.

W kwietniu 2006 r. rozpoczęto realizację kolejnego autorskiego programu czarnkowskiej Policji pod nazwą „Niebieski Przewodnik”. Program jest realizowany przez wszystkie jednostki Policji w powiecie i ukierunkowany jest na organizację kompleksowych działań wobec zjawiska przemocy w rodzinie. Oprócz Policji uczestniczą w nim wszystkie działające na terenie poszczególnych gmin oraz całego powiatu profesjonalne podmioty mające jako jeden z celów swojego działania ujawnianie oraz zapobieganie temu zjawisku. Idea programu oraz jego główne

założenia i zadania dostępne są na stronie internetowej KPP w Czarnkowie, gdzie każdy może się z nimi zapoznać oraz dokonać własnej jego oceny.

W ramach wymienionych wyżej działań policjanci prewencji przeprowadzili na terenie placówek oświatowych Czarnkowa łącznie 810 prelekcji i spotkań z uczniami, rodzicami oraz przedstawicielami szkół, w tym policjanci realizujący problematykę nieletnich i prewencji kryminalnej uczestniczyli w 96 takich spotkaniach, natomiast dzielnicowi w 714 spotkaniach.

Na spotkaniach omawiane były zjawiska przestępczości, demoralizacji, odpowiedzialność prawna osób nieletnich w związku z popełnianiem czynów karalnych oraz w związku z innymi przejawami demoralizacji, zjawiska alkoholizmu i narkomanii oraz ich wpływ na rozwój i bezpieczeństwo młodych ludzi, a także konsekwencje prawne, zagadnienia bezpieczeństwa osobistego i sytuacyjnego, a także bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Z kolei na spotkaniach z rodzicami oraz nauczycielami omawiane były takie zagadnienia jak: przejawy demoralizacji nieletnich oraz ich przyczyny, odpowiedzialność prawna nieletnich za czyny karalne, odpowiedzialność rodziców w związku z czynem karalnym popełnionym przez dziecko, szkodliwość działania środków odurzających i substancji psychotropowych, podział narkotyków oraz omówienie ich działania, symptomy świadczące o tym, że dziecko znajduje się pod wpływem środków odurzających, algorytm postępowania w przypadku znalezienia przy dziecku środków odurzających. Nadto przekazywano wykazy instytucji i placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym.

Ocena stanu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W roku 2006 na terenie Miasta Czarnkowa odnotowano łącznie 159 zdarzeń drogowych (141 w roku 2005), w tym 5 wypadków (4 w 2005 r.) i 154 kolizje (137 w roku 2005). Skutkiem zaistniałych wypadków 5 osoby zostały ranne. Podobnie jak w roku 2005 nie było ofiar śmiertelnych. W porównaniu do roku wcześniejszego nastąpił wzrost wypadków drogowych o 1, oraz liczby kolizji drogowych o 17.

Najbardziej zagrożonymi ulicami w Czarnkowie były:

- T. Kościuszki – gdzie odnotowano aż 45 kolizji drogowych i 1 wypadek (3 wypadki w roku 2005),
- Chodzieska – zanotowano 11 kolizji drogowych i 1 wypadek,
- Wroniecka – zanotowano 7 kolizji i 2 wypadki,
- Rybaki – zaistniało 8 kolizji i 1 wypadek

Nadto bardziej zagrożonymi ulicami, gdzie odnotowano po 5 kolizji były: ul. Sikorskiego, ul. Pocztowa, ul. Poznańska, ul. Przemysłowa, Plac Bartosza, teren Osiedla Parkowego.

W pozostałych rejonach zdarzenia drogowe były bardzo rozproszone, skutkiem czego trudno określić jednoznacznie miejsca szczególnie niebezpieczne. Najczęściej występującymi kolizjami na terenie Czarnkowa były te o niskim ciężarze gatunkowym, przykładowo zaistniałe na parkingach.

Statystykę w omówionych kategoriach obrazuje tabela:

	Rok 2005				Rok 2006			
	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje	Wypadki	Zabici	Ranni	Kolizje
Miasto Czarnków	4	-	4	137	5	-	5	154
Ulica Kościuszki	3	-	3	40	1	-	1	45
Ulica Sikorskiego	-	-	-	6	-	-	-	5
Ulica Chodzieska	-	-	-	8	1	-	1	11

Plac Bartoszką	1	-	1	3	-	-	-	5
Ulica Rybaki	-	-	-	3	1	-	-	8
Ulica Wroniecka	-	-	-	1	2	-	2	7

W oparciu o dane dotyczące stanu bezpieczeństwa w roku 2006, wysnuć można wniosek, że najwięcej wypadków drogowych zanotowano w maju, sierpniu i grudniu, natomiast najwięcej kolizji drogowych zaistniało w sierpniu. Największe zagrożenie występowało w dniach tzw. weekendowych, tj. w piątki i soboty, a nadto w drugim dniu tygodnia. Badając przedziały godzinowe zaistniałych zdarzeń drogowych stwierdzić należy, że najwięcej wypadków zaistniało pomiędzy godzinami 12.00 – 13.00, dalej w godzinach 15.00 - 16.00 i następnie w godzinach 19.00 do 20.00. Sytuacja tu wyglądała zresztą w sposób zbliżony do roku wcześniejszego. Podstawowymi przyczynami zdarzeń drogowych były: nadmierna prędkość i nieudzielenie pierwszeństwa przejazdu.

1.3.3. Stan i różnicowanie dochodowości gospodarstw domowych

Określenie stanu i różnicowania dochodowości gospodarstw domowych jest zagadnieniem trudnym. Oficjalne dane dotyczące średniego wynagrodzenia są publikowane jedynie przez GUS w zestawieniu, dotyczącym powiatów. Takie ujęcie problemu dochodowości jest niewystarczające z uwagi na zbyt duże uogólnienie informacji na ten temat.

Z tego powodu w pierwszych dniach lipca 2005 roku **przeprowadzono szczegółowe badania ankietowe gospodarstw domowych na obszarze wyznaczonym do realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji miasta Czarnkowa**. Wśród pytań zadawanych respondentom (głównie gospodarstwa domowego) znalazły się również pytania o stan i różnicowanie dochodowości gospodarstw. Respondentów pytano o wielkość dochodu rozporządzalnego miesięcznego, przypadającego na osobę w gospodarstwie domowym. Biorąc pod uwagę wielkość próby badawczej (ponad 70% populacji gospodarstw domowych) na obszarze objętym zamierzeniami rewitalizacyjnymi, wyniki badań ankietowych rozpatrywanego zagadnienia należy uznać za miarodajne. Średni, deklarowany dochód miesięczny na członka gospodarstwa domowego kształtuje się następująco:

- dochód do 500 zł/osobę deklaruje 49,3% ankietowanych
- dochód od 501 do 1000 zł/osobę – 34,0%
- dochód od 1001 do 1500 zł/osobę – 8,7%
- dochód powyżej 1500 zł/osobę – 2,9%
- brak danych – 5,1%.

Wśród badanych respondentów możliwość finansowego uczestnictwa w remontach lub innych działalnościach rewitalizacyjnych deklarowało 19,8% gospodarstw domowych, brak takiej możliwości – 59,5%, natomiast 20,7% ankietowanych nie miało określonego zdania na ten temat.

Niezależnie od możliwości finansowej partycypacji w odnowie istniejącego zasobu mieszkań, zainteresowanie mieszkańców działaniami rewitalizacyjnymi było bardzo duże. Zdecydowana większość gospodarstw domowych (80,7%) oceniła pozytywnie to zamierzenie, a jedynie 19,3% respondentów było przeciwnych temu procesowi lub nie miało zdania na ten temat.

1.3.4. Struktura organizacji pozarządowych

W Czarnkowie działają 22 organizacje pozarządowe, wśród których najliczniejszą grupę stanowią organizacje sportowe i rekreacyjne (10). Strukturę tych organizacji według dziedzin ich działalności przedstawia poniższa tabela:

Organizacje pozarządowe w Czarnkowie

Dziedziny działalności	Nazwa organizacji, adres, prezes
Historia, sztuka, kultura	Liga Obrony Kraju
	Delegatura Czarnkowska Związku Plastyków
Ochrona zdrowia, rehabilitacja	Polski Związek Niewidomych Zarząd Koła w Czarnkowie,
	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków, Koło w Czarnkowie
Rodzina, dzieci, młodzież	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Zarząd Miejsko-Gminny w Czarnkowie
Sport, rekreacja	Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej – Ognisko „Nałęcz”
	Klub Tenisa Stołowego „Noteć”
	Polski Związek Wędkarski, Koło Miejskie w Czarnkowie
	Polski Związek Wędkarski, Koło „Ekopłyta”
	Polski Związek Wędkarski, Koło „Meblomor
	Polski Związek Wędkarski, Koło PZW „Brzeźno”
	Strzeleckie Bractwo Kurkowe
	Miejski Klub Sportowy „Noteć” Czarnków
	Pracowniczy Ogród Działkowy im. Janka z Czarnkowa
	Pracowniczy Ogród Działkowy „Kolejarz”
Seniorzy, organizacje kombatanckie, działalność charytatywna	Parafialny Zespół „CARITAS” Parafii pw. Jezusa Chrystusa Najwyższego Kapłana,
	Związek Represjonowanych Politycznie Żołnierzy Górników, Koło Rejonowe w Czarnkowie
	Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy Całodzienny Klub Seniora
	Towarzystwo Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, Koło w Czarnkowie,
	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych,
	Stowarzyszenie „Ankar”,
Inne	Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego,
	Stowarzyszenie Ruch Kultury Chrześcijańskiej „Odrodzenie” – koło w Czarnkowie

Źródło: Dane Urzędu Miasta Czarnków

1.3.5. Identyfikacja problemów

Analiza sfery społecznej miasta ujawniła szereg problemów rozwojowych, do których należą przede wszystkim:

- W dziedzinie rozwoju demograficznego:
 - zachwianie struktury wieku ludności, wskazujące na późną fazę demograficznego starzenia się mieszkańców
 - stosunkowo wysoki stopień obciążenia ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku nieprodukcyjnym

- spadek liczby mieszkańców z powodu ujemnego salda migracji
- zwiększona mobilność emigracyjna wykształconych młodych ludzi, szczególnie w początkowych grupach wieku produkcyjnego
- proces osiedlania się poza granicami miasta, powodujący spadek dochodów podatkowych miasta
- *W dziedzinie opieki społecznej i zdrowotnej:*
 - wzrost liczby środowisk objętych świadczeniami opieki społecznej
 - głównymi powodami przyznawania pomocy społecznej są zjawiska marginalizacji: ubóstwo, niepełnosprawność oraz długotrwałe bezrobocie
 - niewystarczające środki na realizację zadań z zakresu opieki społecznej
 - potrzeba rozwijania sfery usługowej pomocy społecznej w zakresie specjalistycznego poradnictwa i rozwiązywania problemów nieprzystosowania społecznego
- *W dziedzinie przestępczości i bezpieczeństwa publicznego:*
 - w ostatnich latach obserwuje się wyraźny wzrost liczby przestępstw i wykroczeń przeciwko łaadowi i porządkowi. W grupie przestępstw dominują przestępstwa przeciwko mieniu,
 - zagrożenia wynikające z ruchu drogowego na obszarze śródmieścia
- *W dziedzinie oświaty, kultury i sportu:*
 - brak oferty edukacyjnej dla osób starszych
 - mała liczba pracowni komputerowych w stosunku do wielkości szkół, konieczność modernizacji sprzętu w SP 1
 - brak odpowiedniej ilości pracowni przedmiotowych
 - wysokie dopłaty do realizacji zadań oświatowych
 - konieczność modernizacji budynku, boiska i ogrodzenia Gimnazjum
 - konieczność modernizacji i remontów bazy sportowo-rekreacyjnej
- *W zakresie zjawisk patologii społecznej i marginalizacji życia społecznego:*
 - zagrożenie patologiami w środowisku szkolnym i rodzinnym
 - głównym powodem marginalizacji i wykluczenia społecznego w mieście są: ubóstwo, bezrobocie oraz niepełnosprawność
 - potrzeba zintegrowania działań pomocowych w mieście, zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych.

1.4. Analiza SWOT zagospodarowania przestrzennego, gospodarki oraz sfery społecznej na terenie Czarnkowa

Zagospodarowanie przestrzenne	
Mocne strony	Słabe strony
Korzystne położenie geograficzne w krajobrazie młodogłacjalnym, atrakcyjnym dla rozwoju turystyki i rekreacji. Dobry stan środowiska biotycznego i abiotycznego.	Zespół warunków fizjograficznych kształtuje równoleżnikową rozciągłość miasta, wpływając na jego układ urbanistyczny.
Korzystne położenie w układzie transportowym. Bliskość Poznania (ośrodka wojewódzkiego) oraz sąsiednich miast powiatowych.	Brak obwodnicy miasta. Brak połączeń kolejowych. Niedostatek infrastruktury komunikacji rowerowej. Duże braki w zakresie miejsc postojowych, szczególnie na obszarze staromiejskim.
Zachowany historyczny układ urbanistyczny miasta z obiektami architektury sakralnej i świeckiej.	Degradacja obiektów o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym. Degradacja publicznej przestrzeni rynku oraz placów miejskich.
Różnorodność struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta. Dywersyfikacja funkcji gospodarczych, stabilizujących rozwój miasta.	Brak integracji struktury przestrzenno-funkcjonalnej miasta. Zróżnicowanie poziomu rozwoju obszarów funkcjonalnych.
Zadowalający stan infrastruktury technicznej (wysoki stopień zwodociągowania, kanalizacji, zaopatrzenia w energię elektryczną, duże możliwości gazownictwa i gospodarki cieplnej, brak problemów składowania odpadów).	Potrzeba uzupełnienia sieci kanalizacyjnej. Brak segregacji odpadów na składowisku. Brak systemowej gospodarki odpadami niebezpiecznymi.
Wysoki udział własności gruntów oraz zasobu obiektów mienia komunalnego stwarza korzystną sytuację dla realizacji zamierzeń rewitalizacyjnych.	Jakość wyposażenia mieszkań w media techniczne jest nierównomierna w poszczególnych obszarach miasta. Dotyczy to w szczególności zasobu mieszkaniowego wybudowanego do zakończenia II wojny światowej. Zły stan techniczny budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej.
Szanse	Zagrożenia
Przyrodnicze zróżnicowanie krajobrazu miasta stwarza warunki dla rozwoju różnorodnych form krajoznawstwa, turystyki i rekreacji.	Zahamowanie wdrażania koncepcji zintegrowanego produktu turystycznego w wyniku wzrostu zjawisk kryzysowych w przestrzeni miejskiej.
Realizacja obwodnicy miejskiej spowoduje usprawnienie systemu transportowego miasta, poprawę stanu środowiska i jakości życia mieszkańców.	Pogarszanie się warunków ruchu wewnątrzmiejskiego i tranzytowego spowoduje dalszą degradację zabudowy oraz wzrost uciążliwości komunikacyjnej.
Doprowadzenie do rozwoju obszarów kryzysowych w wyniku realizacji zarządzanych przez samorząd projektów rewitalizacyjnych.	Dalsza degradacja obiektów dziedzictwa kulturowego i historycznego oraz przestrzeni publicznych miasta.
Uzyskanie poprawy w zakresie integracji struktury przestrzenno-funkcjonalnej. Korzystne zmiany kompozycji urbanistycznej w wyniku realizacji projektów rewitalizacyjnych.	Postępująca dezintegracja struktury miejskiej, powodująca wzrost zjawisk kryzysowych w sferze przestrzennej, społecznej i gospodarczej.
Wykorzystanie wód geotermalnych dla zaopatrzenia miasta w ciepło. Wzrost efektywności wykorzystania mediów technicznych.	Wzrost negatywnego wpływu hałasu komunikacyjnego na mieszkańców oraz źródeł niskiej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Utrata walorów środowiskowych warunkujących rozwój turystyki i rekreacji.
Zahamowanie procesu degradacji technicznego stanu budynków i mieszkań w zasobie komunalnym.	Dalsze pogłębianie się złego stanu technicznego budynków. Utrata wartości architektonicznych i urbanistycznych.

Gospodarka	
Mocne strony	Słabe strony
Relatywnie duża dywersyfikacja branż, w jakich działają podmioty gospodarcze	Zbyt mała liczba podmiotów świadczących usługi o charakterze rynkowym, zwłaszcza uzupełniających ofertę z zakresu rekreacji i wypoczynku
Głównym problemem gospodarki miasta jest ciągle słabo rozwinięty sektor usług rynkowych.	Ludność znajduje zatrudnienie przede wszystkim w sektorze przemysłu i budownictwa oraz usług nierynkowych. Tak ukształtowana struktura zatrudnienia świadczy o relatywnie słabym rozwoju gospodarczym.
Dominują (około 90% ogółu podmiotów) małe przedsiębiorstwa osób fizycznych, prowadzące działalność gospodarczą	Zbyt mały jest udział spółek prawa handlowego. Mimo że liczba spółek prawa handlowego systematycznie wzrasta, to udział tej grupy podmiotów w liczbie podmiotów ogółem wynosi zaledwie 4%.
Lokalną siłę roboczą charakteryzuje wysoki współczynnik aktywności zawodowej oraz przeciętny wskaźnik zatrudnienia.	Stopa bezrobocia w Czarnkowie jest stosunkowo wysoka. Bezrobocie sprzyja powstawaniu zjawiska wykluczenia społecznego na obszarze rewitalizowanym.
	Wysoki stopień bezrobocia w tym szczególnie osób długotrwale bezrobotnych
Szanse	Zagrożenia
Członkostwo w UE, stwarzające możliwość pozyskiwania środków unijnych na rozwój społeczny i poprawę infrastruktury, przyciągającą inwestorów i podnoszącą jakość życia mieszkańców	Ciągle wysokie podatkowe i niepodatkowe obciążenia małych i średnich przedsiębiorców (czynnik makroekonomiczny),
Promocja miasta jako miejsca rekreacji oraz podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie podejmowania własnej działalności gospodarczej, szczególnie w dziedzinie obsługi ruchu turystycznego i rekreacji. Rozwój usług turystycznych, rekreacyjnych i wypoczynkowych na terenie miasta uzależniony jest m.in. od sprawnego przeprowadzenia procesu rewitalizacji poszczególnych fragmentów miasta.	Przejmowanie inwestorów przez gminy położone wokół aglomeracji poznańskiej
Potencjalny popyt zewnętrzny na masowe imprezy sportowe np. kolarstwo górskie, które ściągnęłyby do miasta więcej turystów	

Sfera społeczna	
Mocne strony	Słabe strony
Relatywna młodość demograficzna populacji miasta z uwagi na znaczący udział ludności w wieku przedprodukcyjnym. Wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym.	Spadek ogólnej liczby mieszkańców wywołany ujemnym saldem migracyjnym. Wzrost udziału osób starszych w strukturze demograficznej miasta.

Zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej realizuje MOPS, posiadający dobrze wykształconą kadre pracowników. Oprócz zadań statutowych Ośrodki prowadzi działalność na rzecz osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych. Wspólnie z Fundacją Pomocy Polsce z Coevorden, MOPS realizuje zadania profilaktyczne, terapeutyczne i rehabilitacyjne dla osób uzależnionych. MOPS udziela również pomocy osobom bezdomnym. Na terenie miasta działa dobrze rozwinięta sieć placówek służby zdrowia – publicznych i niepublicznych.	Ubożenie społeczeństwa. Głównymi powodami udzielania pomocy społecznej są: bezrobocie, niepełnosprawność i długotrwała choroba. Wzrost liczby środowisk objętych świadczeniami opieki społecznej.
	W okresie ostatnich 5 lat systematycznie wzrasta liczba popełnionych na terenie miasta przestępstw i wykroczeń. W grupie przestępstw dominują przestępstwa przeciwko mieniu (włamania i kradzieże). Odnawia się wzrost wykroczeń przeciwko łądowi i porządkowi publicznemu. Brak systemu monitoringu wizyjnego miasta.
Czarnków jest miastem o przeciętnym zagrożeniu przestępczością. Pozytywnym aspektem wpływającym na poziom bezpieczeństwa w mieście jest brak poważnych przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu. Komenda Powiatowa Policji w Czarnkowie realizuje 6 programów prewencyjnych. W programie prewencji w zakresie bezpieczeństwa publicznego mieszkańców bierze również udział Straż Miejska.	Konieczność systematycznej poprawy stanu technicznego i wyposażenia obiektów szkolnych oraz modernizacji i remontów bazy sportowo-rekreacyjnej. Brak wystarczającej ilości stanowisk komputerowych w szkołach. Brak oferty edukacyjnej dla osób starszych. Brak odpowiedniej ilości pracowników przedmiotowych w gimnazjum.
Miasto posiada dobrze rozwiniętą sieć opieki przedszkolnej i placówek oświatowych szkolnictwa podstawowego, gimnazjalnego oraz ponadgimnazjalnego. Rozwojowi szkolnictwa towarzyszą działania polegające na animacji czasu wolnego dzieci i młodzieży. Dobrze działają ośrodki animacji kulturowej, organizujące przedsięwzięcia kulturalne o szerokim zasięgu społecznym. Miasto i powiat obejmuje działalność prasy lokalnej („Echa Nadnoteckie”, „Ekspres Powiatowy” oraz „Gazeta Powiatowa”). W mieście działa telewizja lokalna „Antserwis”, oferująca dostęp do Internetu przez sieć telewizji kablowej. Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do upowszechniania kultury fizycznej, sportu i rekreacji. U podstaw polityki samorządu w tym zakresie leży idea maksymalnej dostępności obiektów sportowych i oferty OSiR dla mieszkańców.	
Szanse	Zagrożenia
Rozwój lokalnego rynku pracy może zapobiec emigracji ludności demograficznej młodej. Istniejący potencjał siły roboczej umożliwia rozwój lokalnego rynku pracy.	Zwiększenie mobilności ludzi młodych i lepiej wykształconych spowoduje proces starzenia się populacji oraz zachwianie się struktury wieku. Wzrost nacisku na rynek pracy przez roczniki „wyżu demograficznego”.

Pokonywanie negatywnych zjawisk marginalizacji i wykluczenia społecznego wymaga realizacji społecznych projektów rewitalizacji. Wyzwolenie lokalnych aktywności oraz zaangażowanie miejscowych instytucji i mieszkańców stwarza szanse przezwyciężenia lub łagodzenia istniejących w mieście patologii społecznych. Skuteczna realizacja zadań pomocy społecznej wymaga współdziałania władz samorządowych z kuratorami sądowymi, ZUS-em, KRUS-em, służbą zdrowia, szkołami, parafiami, organizacjami pozarządowymi, osobami prywatnymi i podmiotami gospodarczymi zaangażowanymi w działalność prospołeczną.	Transmisja społecznego ubóstwa z pokolenia na pokolenie. Ograniczanie środków finansowanych przez administrację rządową na realizację zadań obligatoryjnych pomocy społecznej. Rozwój procesów marginalizacji i wykluczenia społecznego prowadzi do koncentracji negatywnych zjawisk społecznych w określonych rejonach miasta. Tworzenie się „hot spot” obszarów społecznego wykluczenia prowadzi do wzrostu przestępczości i pogorszenia bezpieczeństwa społecznego. Zagrożenie patologiami w środowisku szkolnym i rodzinnym.
	Istotne zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego stanowi nadal ruch komunikacyjny – wewnątrzmijski i tranzytowy na obszarze śródmieścia. Najbardziej niebezpiecznymi miejscami pod tym względem są ulice: Kościuszki, Sikorskiego, Putza i Rybaki, na których notuje się największą liczbę zdarzeń drogowych.
Realizacja programów prewencji kryminalnej stwarza możliwość wzrostu jakości życia mieszkańców w dziedzinie bezpieczeństwa, ładu i porządku publicznego. Czarnków ma szansę stać się miastem jeszcze bardziej bezpiecznym.	Brak działań modernizacyjnych i remontowych obiektów sportowo-rekreacyjnych może spowodować spadek atrakcyjności oferty sportowej miasta.
Wzrost konkurencyjności miasta w zakresie wyboru oferty sportowo-rekreacyjnej. Wykorzystanie zasobów wód geotermalnych dla potrzeb rekreacji, sportu i rehabilitacji.	

2. ZADANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO MAJĄCE NA CELU POPRAWĘ SYTUACJI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ CZARNKOWA

Zebranie i uszeregowanie informacji o uwarunkowaniach wewnętrznych i zewnętrznych miasta poprzez określenie jego mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest punktem wyjściowy do określenia celów i zadań.

W analizie skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów miasta, jego atutów i problemów, przyjmując z definicji zewnętrzne ograniczenia związane z położeniem geograficznym, obowiązującym w Polsce systemem legislacyjnym, poziomem rozwoju gospodarczego, czy też stanem finansów publicznych.

Analizie poddano pięć najważniejszych obszarów działalności miasta:

- finanse miasta
- infrastrukturę
- rozwój gospodarczy
- oświatę, kulturę i sport
- zdrowie, pomoc społeczną i bezpieczeństwo publiczne.

Wykonana podczas warsztatów analiza sytuacji w poszczególnych dziedzinach przedstawia się w sposób następujący:

2.1. FINANSE MIASTA

Silne strony	Braki, problemy
- Realny wzrost dochodów w latach 2000 i 2002, 2003, 2004, 2005, 2006	- Realny spadek dochodów w latach 1999 i 2001
– Korzystna struktura dochodów budżetowych – bardzo wysoki udział dochodów własnych	– Wysokie dopłaty do realizacji zadań oświatowych (subwencja oświatowa zaspokaja niewiele ponad 50% potrzeb)
– Bardzo wysoki udział podatku od nieruchomości w podatkach lokalnych	– Brak reformy finansów publicznych
– Wysoki udział wydatków inwestycyjnych w 2000 r. – 30,7% wydatków z budżetu miasta	
– Inwestycje w gospodarce komunalnej wydzielone poza budżet miasta	
– Prognozowany wzrost wydatków na inwestycje w kolejnych latach	

– Budżet gwarantujący zrównoważone finansowanie poszczególnych dziedzin życia miasta	
– Poziom wydatków na kulturę oraz kulturę fizyczną, sport i turystykę wysoki na tle innych miast (w sumie ok. 10% budżetu)	

2.2. WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Silne strony	Braki, problemy
Korzystne położenie (ważny ciąg komunikacyjny, bliskość Poznania, atrakcyjne warunki geograficzne i przyrodnicze)	Brak obwodnicy miasta
Prawie całkowite zwodociągowanie i skanalizowanie miasta	Wzrastający ruch samochodowy
Oczyszczalnia ścieków zachowująca odpowiednie normy oczyszczania ścieków	Brak segregacji odpadów na wysypisku
Prawie całkowita gazyfikacja miasta	
Sprawny system gospodarki odpadami i segregacji surowców wtórnych	
Duże rezerwy wysypiska (co najmniej kilkanaście lat)	
Pełna telefonizacja miasta (obecność obok TP S.A. – Netii i Antserwisu)	
Tani i powszechny dostęp do internetu	
Wypracowanie „Strategii Mieszkaniowej Miasta Czarnków”	
Działalność TBS	

2.3. ROZWÓJ GOSPODARCZY

Silne strony	Braki, problemy
-Relatywnie niskie ceny gruntów i kosztów produkcji	-Brak obwodnicy
-Duża ilość lasów umożliwiającą rozwój przemysłu drzewnego i leśnego	-Konkurencja gmin leżących bliżej Poznania
-Rozwinięta infrastruktura telekomunikacyjna	-Rosnąca liczba bezrobotnych
-Rozwinięta infrastruktura komunalna - sieć wodociągowa i kanalizacyjna	-Brak lokalnych funduszy poręczeniowych
-Obecność infrastruktury otoczenia biznesu – m.in. banków i zakładów ubezpieczeń	-Konieczność przeznaczenia nowych terenów pod inwestycje przemysłowe

-Rosnąca liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych - wysoki poziom aktywności gospodarczej mieszkańców	-Brak linii kolejowej osobowej
-Istnienie wielu zakładów przemysłowych na terenie miasta (w tym zagranicznych)	-Brak miejsc parkingowych w centrum miasta
-Atrakcyjne położenie turystyczne, czyste środowisko naturalne	-Konieczność modernizacji Placu Wolności
-Wyznaczone tereny pod budownictwo mieszkaniowe	-Konieczność rewitalizacji starówki
-Sprawnie działające organizacje przedsiębiorców, m.in. Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego, Stowarzyszenie Kupców Czarnkowskich	
-Do wykorzystania złoża geotermalne	

2.4. OŚWIATA, WYCHOWANIE, KULTURA, SPORT

Silne strony	Braki, problemy
-Rozwinięty system oświaty publicznej szczebla podstawowego i średniego oraz przedszkoli	-Brak wykorzystania rzeki dla rozwoju usług turystycznych, słaba integracja miasta z rzeką, niewykorzystanie łęgów nadnoteckich
-Lepsze warunki nauczania poprzez spadek liczby uczniów w szkołach	-Brak oferty edukacyjnej dla osób starszych
-Odpowiednie do potrzeb wyposażenie szkół	-Mała liczba pracowni komputerowych w stosunku do wielkości szkół, konieczność modernizacji sprzętu w SP 1
-Nowoczesna hala sportowa	-Brak odpowiedniej ilości pracowni przedmiotowych w gimnazjum i możliwości lokalowych dla ich zapewnienia
-Osiągnięcia i aktywność szkół	-Brak parkingu i zagospodarowania skarp przy SP 1
-Rozwinięta baza kulturalna na terenie miasta	-Konieczność modernizacji boiska sportowego przy SP 1
-Aktywna działalność Miejskiego Centrum Kultury (w tym: Czarnkowski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna, Muzeum Ziemi Czarnkowskiej)	-Konieczność prowadzenia modernizacji starego budynku Gimnazjum
-Rozwinięte zaplecze sportowo-rekreacyjne, bardzo dobre warunki do rozwoju turystyki, rekreacji i sportu	-Konieczność modernizacji boiska i ogrodzenia Gimnazjum
-Aktywna działalność Ośrodka Sportu i Rekreacji i stowarzyszeń sportowych	
-Dobre warunki geograficzne i przyrodnicze dla turystyki pieszej, rowerowej i wodnej i innych aktywnych form wypoczynku	
-Bliskość silnego ośrodka akademickiego	

2.5. ZDROWIE, POMOC SPOŁECZNA I BEZPIECZEŃSTWO

Silne strony	Braki, problemy
-Spadek liczby bezrobotnych na terenie miasta i całego powiatu	-Ograniczone środki na zadania zlecone pomocy społecznej
-Rozwinięta podstawowa i specjalistyczna opieka zdrowotna	-Kradzieże i wandalizm na terenie miasta
-Liczne programy profilaktyczne przygotowane dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego	-Brak systemu monitoringu wizyjnego miasta
-Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	-Zagrożenia wynikające z ruchu drogowego w centrum miasta
-Rozwinięta aktywność społeczna mieszkańców	
-Współpraca MOPS z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej (z kraju i zagranicy)	
-Działalność Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz Całodziennego Klubu Seniora	
-Posiadanie przez miasto mieszkań socjalnych	
-Spadek liczby większości popełnianych przestępstw	
-Wzrost wykrywalności przestępstw	
-Prewencyjne programy Policji	

Zaprezentowane powyżej wyniki analizy sytuacji miasta, przeprowadzonej z udziałem jego mieszkańców, stały się podstawą procesu planistycznego, bowiem silne strony są tymi cechami, na których należy bazować planując dalszy rozwój miasta. Z kolei usunięcie bądź zniwelowanie braków i problemów to zadania, których realizacja powinna przyczynić się do lepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców miasta.

2.6. ZADANIA DO REALIZACJI

Wszystkie działania dotyczące rozwoju Gminy Miasta Czarnków wynikają z przyjętej misji Czarnkowa:

**Czarnków to centrum gospodarcze i administracyjne wspaniałej nadnoteckiej krainy.
To miejsce pracy i wypoczynku,
miejsce w którym można bezpiecznie i ciekawie żyć.**

Szczegółowy sposób realizacji tej misji został określony w Strategii Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2003 -2014.

W rezultacie przeprowadzonych warsztatów strategicznych z szerokim udziałem władz miasta, pracowników Urzędu Miasta oraz jednostek podległych, radnych, szefów wielu innych instytucji i przedsiębiorstw, sformułowano trzy strategiczne cele rozwoju miasta Czarnkowa. Bazując na zidentyfikowanych uwarunkowaniach rozwojowych miasta (a więc posiadanych atutach oraz najistotniejszych brakach i problemach), wytyczają one główne kierunki rozwoju miasta. Ich realizacja w perspektywie kilkunastu lat powinna doprowadzić do osiągnięcia pożądanego stanu rozwoju miasta, określonego w jego misji.

Cele te są następujące:

WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA

II ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

I POLEPSZANIE WIZERUNKU MIASTA

III. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

Wytyczone cele będą realizowane w ramach następujących projektów:

1. WSPIERANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO MIASTA

1.1. Miasto przyjazne dla inwestorów i przedsiębiorców

1.1.1. Opracowanie i wdrożenie kompleksowej polityki wspierania przedsiębiorczości

1.1.2. Rozwój systemu kompleksowej obsługi przedsiębiorców w UM

1.1.3. Wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje

1.1.4. Wykorzystanie źródeł geotermalnych

1.2. Promocja miasta i wykorzystywanie środków zewnętrznych

1.2.1. Promocja miasta, wykorzystanie strony internetowej

1.2.2. Wykształcenie systemu pozyskiwania środków zewnętrznych

2. ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY I POLEPSZANIE WIZERUNKU MIASTA

2.1. Transport

2.1.1. Budowa obwodnicy

2.1.2. Budowa parkingów

2.1.3. Poprawa stanu nawierzchni na drogach, placach, chodnikach

2.1.4. Budowa i modernizacja oświetlenia

2.1.5. Budowa dróg i chodników

2.2. Sfera wizualno- przestrzenna

2.2.1. Rewitalizacja starej części miasta

2.3. Ochrona środowiska

2.3.1. Wprowadzenie systemu pełnej selekcji odpadów

2.3.2. Ograniczanie „niskiej emisji”

3. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH

3.1. Oświata i kultura

3.1.1. Modernizacja infrastruktury Gimnazjum

3.1.2. Modernizacja infrastruktury Szkoły Podstawowej

3.1.3. Doposażenie SP i Gimnazjum w sprzęt i oprogramowanie komputerowe

3.1.4. Remonty i modernizacje budynków instytucji kultury

3.2. Sport i turystyka

3.2.1. Modernizacja i remonty basenu i bazy OSiR

3.2.2. Budowa basenu krytego

3.2.3. Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej nad Notecią

3.2.4. Promocja turystyczna miasta – wykorzystanie internetu

3.3. Sfera społeczna

3.3.1. Rozwój budownictwa w systemie TBS

3.3.2. Opieka nad dziećmi ze środowisk osób bezrobotnych i patologicznych

3.3.3. Aktywizacja osób starszych

3.4. Bezpieczeństwo

3.4.1. Działania na rzecz utrzymania porządku i bezpieczeństwa na terenie miasta, współpraca z mieszkańcami

3.4.2. Wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego miasta

3.4.3. Wprowadzenie systemu monitoringu wizyjnego szkół

2.6.1. Zmiany w strukturze gospodarczej terenu

Jednym z priorytetów w działalności samorządu powinno być wspieranie rozwoju działalności gospodarczej, jako bardzo istotnego elementu walki z bezrobociem. Bez pracy w mieście pozostaje 8,1 % ludności zawodowo czynnej i choć jest to odsetek niższy niż średnia krajowa, to fakt ten ma wpływ nie tylko na ogólny poziom dochodów mieszkańców, ale jest potencjalnym źródłem wielu napięć społecznych i przyczynia się do niższych dochodów budżetu miasta.

Jednym z kierunków działań gminy będzie wyznaczenie i przygotowanie terenów pod inwestycje i doprowadzenie mediów.

Ważnym celem jest wykorzystanie źródeł geotermalnych w celu podniesienia atrakcyjności gospodarczej, rekreacyjnej i ekologicznej miasta

2.6.2. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury

Drogi służą nie tylko mieszkańcom miasta i działającym tutaj podmiotom gospodarczym, ale także ruchowi tranzytowemu oraz są jednym z podstawowych kryteriów przy wyborze lokalizacji inwestycji. Z tych powodów stanowią istotny element infrastruktury technicznej – ich wysoka jakość powoduje większą dostępność komunikacyjną miasta, która bardzo silnie sprzyja rozwojowi gospodarczemu.

Układ komunikacyjny w Czarnkowie nie odpowiada obecnej skali natężenia ruchu drogowego. Dlatego też niezbędne są bardzo duże inwestycje, które pozwolą na lepsze zorganizowanie ruchu w mieście oraz zapewnią odpowiednią liczbę miejsc parkingowych, a przede wszystkim przyczyniają się do poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Budowa obwodnicy Czarnkowa jest jednym z najważniejszych działań przewidzianych do realizacji w najbliższych latach.

W związku z rozbudową osiedli i przygotowywaniem terenów pod nowe inwestycje, konieczna jest budowa nowych dróg lokalnych oraz chodników. Poza tym rozbudowa i modernizacja części istniejących już dróg (m.in. ul. Chodzieska) pozwoli na udrożnienie komunikacji w mieście i ułatwi dostęp do funkcjonujących już przedsiębiorstw, co często ma duże znaczenie dla ich rozwoju, gdyż na terenie miasta funkcjonują przedsiębiorstwa nie posiadające bezpośredniego dostępu do drogi publicznej.

Problem wyposażenia gospodarstw domowych w podstawowe elementy infrastruktury technicznej, takie jak telefony, czy dostęp do sieci wodociągowej, czy kanalizacyjnej, przestał już właściwie istnieć. Mimo tych postępów do zrobienia pozostało jeszcze wiele. Pełna infrastruktura techniczna oznacza bowiem również zaopatrzenie w źródła energii cieplnej, produkowanej przy poszanowaniu środowiska naturalnego, czy też zapewnienie dobrej jakości sieci dróg. Pod tym pojęciem kryje się także całkowite rozwiązanie kwestii odpadów stałych (odbiór, segregacja, utylizacja), czy też powszechny dostęp do światowej sieci internetowej. Tylko pełne podłączenie mediów jest w stanie zapewnić mieszkańcom miasta życie i rozwój na odpowiednim poziomie.

2.6.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego

Dbłość o środowisko jest jednym z najważniejszych elementów rozwoju nowoczesnej gospodarki. Wszystkie samorządy na terenie kraju realizują programy tego typu w celu powstrzymania degradacji środowiska i zachowania istniejących zasobów naturalnych. W ramach tego programu Czarnków będzie realizować inwestycje w poprawę gospodarki odpadami stałymi oraz w ograniczenie zanieczyszczeń powietrza pochodzących z kotłowni oraz ograniczenie emisji

zanieczyszczeń komunikacyjnych. Ważnym celem ekologicznym jest ochrona przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym.

Dopóki w fazę realizacji nie wejdzie projekt wykorzystania źródeł geotermalnych do celów ogrzewania miasta, konieczna jest modernizacja istniejącej bazy.

2.6.4. Poprawa stanu środowiska kulturowego, rozwój zasobów ludzkich, jakość życia

Podobnie, jak budowa obwodnicy miasta, jednym z najistotniejszych działań na rzecz rozwoju Czarnkowa jest modernizacja rynku i rewitalizacja starej części miasta. Zakłada się poprawienie estetyki i użyteczności nie tylko budynków, ale całej przestrzeni tej najbardziej reprezentatywnej części miasta, czyli jego ścisłego centrum. Ma to silny związek również z oczekiwanym ożywieniem gospodarczym tego kluczowego obszaru miasta oraz rozwiązaniem licznych problemów społecznych, które właśnie tutaj są szczególnie widoczne. Odnowione centrum stanie się miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów oraz znacznie zwiększy potencjał turystyczny miasta. Bardzo istotnym elementem realizacji tego programu będzie również nacisk na ochronę środowiska (wymiana systemów grzewczych).

Projekt zakłada zmianę zagospodarowania rynku miasta, na którą złożą się m.in. następujące działania:

- sprawdzenie i konieczna wymiana elementów infrastruktury technicznej (wodociągi, kanalizacja, gaz),
- wymiana nawierzchni ulic z aranżacją architektoniczną (oświetlenie, umeblowanie),
- likwidacja barier architektonicznych (krawężniki, progi),
- nowe ukształtowanie zieleni,
- uzyskanie wzrostu ilości miejsc parkingowych,
- poprawa komfortu ruchu pieszych i rowerzystów (przede wszystkim na skutek wyniesienie ruchu tranzytowego poza miasto).

Gmina Miasta Czarnków zamierza kontynuować unowocześniania bazy kulturalnej. Planowane działania określa Strategia Rozwoju Gminy Miasta Czarnków.

Istotne jest stworzenie elementów spójnej i długofalowej polityki – modernizacji i rozwoju w mieście lokalnych zasobów sportowo-rekreacyjnych, w taki sposób, aby stanowiły bazę dla rozwoju społeczeństwa, przy zachowaniu istniejących zasobów środowiska naturalnego.

Konieczne jest dalsze systematyczne doskonalenie bazy oświatowej.

2.7. HIERARCHIA ZADAŃ PRZYJĘTYCH DO REALIZACJI:

Hierarchizację zadań przyjętych do realizacji przeprowadzono dla zadań współfinansowanych z budżetu Gminy Miasta Czarnków, kierując się oceną dokonaną przez zespół do spraw rozwoju, mieszkańców i radnych.

Lista nie ma charakteru stałego. Zmiany mogą wiązać się z możliwościami pozyskania środków na realizację zadań.

Przy ustalaniu hierarchii wzięto pod uwagę ważność realizacji zadania dla rozwoju Gminy Miasta Czarnków jak również konieczność kontynuacji niektórych rozpoczętych przedsięwzięć oraz możliwość rozpoczęcia nowych inwestycji.

Hierarchia zadań przyjętych do realizacji:

1. Obwodnica miasta Czarnkowa
2. Przebudowa ulicy Zamkowej
3. Rewitalizacja średniowiecznej substancji miasta Czarnkowa - przywrócenie historycznych funkcji Placu Wolności oraz ulic przyległych Kościuszki, Kościelnej i Rzemieślniczej
4. Rewitalizacja obiektów komunalnych
5. Budowa mieszkań w systemie TBS - udział finansowy miasta w budowie budynków TBS
6. Przebudowa ulicy Rolnej wraz z budową kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego.
7. Droga doj. do terenów przemysłowych (ul.Chodzieska)
8. Modernizacja bazy OSIR przy ul. Nowa 8 – remont basenów kąpielowych.
9. Remont amfiteatru miejskiego
10. Modernizacja Parku Miejskiego im. St. Staszica
11. Dokończenie budowy ul. Jasna
12. Budowa ulicy Widokowej
13. Budowa ulicy Orłowskiego
14. Budowa bazy sportowo-rekreacyjnej nad Notecią
15. Budowa ulicy Leśnej i Gajowej
16. Remont budynku przy ul. Przemysłowa 2a
17. Budowa ul. Wodnej

18. Droga dojazdowa do osiedla Ogrodnicze II
19. Ulica Gdańska - budowa drogi osiedlowej
20. Modernizacja ul. Przemysłowej
21. Modernizacja ul. Myśliwskiej
22. Remont ulicy Polnej i Głogowej
23. Budowa kanalizacji deszczowej w ulicy Staromiejskiej
24. Modernizacja infrastruktury Gimnazjum
25. Modernizacja infrastruktury Szkoły Podstawowej
26. Modernizacja oświetlenia ulicznego w mieście
27. Budowa krytej pływalni
28. Budowa systemu monitoringu wizyjnego w mieście
29. Adaptacja poddasza budynku muzeum, na potrzeby muzeum.

3. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW

3.1. LATA 2007-2013

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Czas realizacji	Koszt realizacji	Źródła finansowania	Miary wykonania zadania	Cel realizacji projektu, oczekiwane rezultaty	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego
1.	Przebudowa ulicy Zamkowej w Czarnkowie	2007	850.000,00	środki własne 100%	Długość 0,2 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
2.	Obwodnica Miasta Czarnkowa	2005-2007	3.214.084,00	środki własne 95% środki zewnętrzne 5%	Dokumentacja i wykupy gruntów	Zmniejszenie niszczenia obiektów budowlanych w centrum Miasta, zarówno budynków jak i infrastruktury; zmniejszenie zagrożenia wypadkami, ograniczenie natężenia hałasu w centrum Miasta, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza w centrum Miasta; zwiększenie możliwości inwestycyjnych na nowych terenach; podniesienie atrakcyjności nowo dostępnych terenów i wzrost wartości nieruchomości.	tak
3.	Udział w TBS	2007-2011	600.000,00	środki własne 100%	Udział Gminy w budowie budynków mieszkalnych	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych oraz poprawa wizerunku Miasta poprzez powstanie budynków o nowoczesnej, zharmonizowanej z otoczeniem i przyrodą architekturze.	tak
4.	Rewitalizacja średniowiecznej substancji miasta Czarnkowa - przywrócenie historycznych funkcji Placu Wolności oraz ulic przyległych	2007-2009	11.026.921,47	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długości ulic 1,33 km powierzchnia placu 3171 m ²	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury, zmniejszenie negatywnych skutków ruchu na stan zabytków w mieście, zmniejszenie hałasu, podkreślenie walorów zabytków i historii miasta	tak

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Czas realizacji	Koszt realizacji	Źródła finansowania	Miary wykonania zadania	Cel realizacji projektu, oczekiwane rezultaty	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego
	Kościuszki, Kościelnej i Rzemieślniczej						
5.	Budowa ul.Jasnej wraz z oświetleniem	2007	500.000,00	środki własne 100%	Długość 0,28 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
6.	Rozbiórka i odbudowa budynku mieszkalnego przy ul.Sikorskiego 6	2006-2007	1.840.000,00	środki własne 100%	Budynek mieszkalny 11 rodzinny 1szt.	Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych mieszkańców miasta	tak
7.	Budowa Przystani rzecznej	2007-2008	1.600.000,00	środki własne 45% środki zewnętrzne 55%	Budynek przystani, pomosty, pomieszczenia socjalno-sanitarne	Zwiększenie wykorzystania walorów turystyczno-rekreacyjnych miasta, rozwój usług turystycznych,	tak
8.	Budowa boiska, miasteczka ruchu i skateparku	2007-2008	1.450.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	boisko sportowe 1 szt. skatepark 30x50m 1 szt miasteczko ruchu 1 szt.	Zapewnienie mieszkańcom usług społecznych takich jak sport i rekreacja	tak
9.	Budowa drogi dojazdowej do terenów przemysłowych przy ul.Chodzieskiej	2007-2008	900.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,35 km	Zwiększenie dostępności do terenów inwestycyjnych, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
10.	Budowa ul.Leśnej i ul.Gajowej	2007-2008	1.100.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,375 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
11.	Przebudowa ul.Rolnej wraz z budową kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego	2007-2008	1.200.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,72 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
12.	Remont basenu	2008-2009	1.500.000,00	środki własne 25%	remont dużej niecki	Zapewnienie mieszkańcom usług społecznych	tak

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Czas realizacji	Koszt realizacji	Źródła finansowania	Miary wykonania zadania	Cel realizacji projektu, oczekiwane rezultaty	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego
				środki zewnętrzne 75%	remont małej niecki	takich jak sport i rekreacja	
13	Budowa ul.Widokowej	2007-2009	1.000.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,46 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
14.	Remont budynku przy ul.Przemysłowa 2a	2008-2009	1.200.000,00	środki własne 50% środki zewnętrzne 50%	Wymiana okien i ocieplenie elewacji	Poprawa stanu środowiska naturalnego	
15.	Budowa ulicy Wodnej	2009	1.500.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,6 km	Zwiększenie dostępności do terenów inwestycyjnych, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	
16.	Budowa ul.Orłowskiego i ul.Kwaska wraz z oświetleniem	2010	1.200.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,72 km	Zwiększenie dostępności do terenów inwestycyjnych, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
17.	Budowa drogi dojazdowej do osiedla Ogrodnicze II	2010	500.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,2 km	Zwiększenie dostępności do terenów inwestycyjnych, zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
18.	Modernizacja ul. Przemysłowej	2011	1.100.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,6 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa	

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków

L.p.	Nazwa planowanego działania - zadanie	Czas realizacji	Koszt realizacji	Źródła finansowania	Miary wykonania zadania	Cel realizacji projektu, oczekiwane rezultaty	Zgodność z planem zagospodarowania przestrzennego
						wykorzystania istniejącej infrastruktury	
19.	Droga osiedlowa przy ul. Gdańskiej	2011	310.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Długość 0,33 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
20.	Remont Ulic Polna, Głogowa	2012	400.000,00	środki własne 100%	Długość 0,32 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
21.	Modernizacja ul.Myśliwskiej	2012	300.000,00	środki własne 100%	Długość 0,15 km	Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu, oszczędność czasu podróży, zmniejszenie kosztów eksploatacji pojazdów, poprawa wykorzystania istniejącej infrastruktury	tak
22.	Budowa krytej pływalni	2010-2012	9.500.000,00	środki własne 25% środki zewnętrzne 75%	Budynek basenowy, zjeżdżalnie, parking	Zapewnienie mieszkańcom usług społecznych takich jak sport i rekreacja, powszechna nauka pływania	tak

3.2. OKREŚLENIE KRYTERIÓW KOLEJNOŚCI PROJEKTÓW

Kolejność projektów ustalono uwzględniając możliwość spełnienia przez projekty poniższych kryteriów:

Kryteria formalne projektu:

- Możliwość złożenia kompletnego wniosku z kompletem załączników
- Właściwa wartość projektu dla danego priorytetu ZPORR

Kryteria merytoryczne i techniczne projektu:

- spójność projektu z celami określonymi w ZPORR
- trwałość projektu (sposób zarządzania projektem po jego wykonaniu przez okres 5 lat)
- wpływ projektu na zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i inwestycyjnej obszaru objętego projektem oraz stworzenie warunków wzrostu zatrudnienia
- możliwość realizacji w okresie 2004-2006
- wskaźniki ekonomiczne i finansowe
- wpływ na politykę ochrony środowiska
- wpływ na politykę równych szans
- oczekiwane rezultaty
- stworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości w rejonie projektu
- polepszenie warunków komunikacji w obszarze projektu
- zmniejszenie kosztów utrzymania i eksploatacji po wykonaniu inwestycji
- poprawa stanu środowiska naturalnego.

4. POWIĄZANIE PROJEKTÓW Z INNYMI DZIAŁANAMI REALIZOWANYMI NA TERENIE GMINY MIASTA CZARNKÓW

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Miasta Czarnków na lata 2003-2014. Część zapisów Planu ma również odzwierciedlenie w dokumentach planistycznych powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego (poprawa stanu dróg, eksploatacja wód geotermalnych, ochrona środowiska) oraz województwa wielkopolskiego (budowa obwodnicy).

4.1. WYDATKI INWESTYCYJNE

Poziom wydatków inwestycyjnych w porównaniu do całkowitych wydatków budżetowych miasta przedstawiał się następująco:

Poziom inwestycji finansowanych z budżetu miasta w latach 1998-2003 stanowił średnio około 20% wszystkich wydatków budżetowych. Na tle innych lat bardzo korzystnie przedstawiała się sytuacja w roku 2000, kiedy to m.in. modernizowano budynek przy Pl. Wolności 6, budowano salę sportową oraz modernizowano budynek gimnazjum. Jednak konieczność zaciągnięcia pożyczki oraz emisji obligacji, sprawiła, że w kolejnych latach wydatki inwestycyjne musiały zostać ograniczone.

Dla uzyskania pełnego obrazu sytuacji inwestycyjnej miasta należy zaznaczyć, iż w związku z wydzieleniem jednostek komunalnych do realizacji zadań z zakresu gospodarki komunalnej, wydatki inwestycyjne prowadzone przez te jednostki (Miejski Zakład Komunalny Sp. z o.o., Miejska Kanalizacja i Wodociągi Sp. z o.o., Geotermia Czarnków Sp. z o.o.) nie są zaliczane do wydatków inwestycyjnych budżetu miasta. Inwestycje te są jednak znaczące i gdyby ich wartość zsumować z inwestycjami finansowanymi bezpośrednio z budżetu miasta, wówczas poziom wydatków inwestycyjnych miasta rokrocznie osiągnąłby odsetek ok. 20-30% wszystkich wydatków miasta.

Największe inwestycje w mieście w latach 1998-2006

1998	w tys. zł
Modernizacje dróg	776
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	353
Modernizacja Szkoły Podstawowej Nr 2 (m.in. stolarka okienna, instalacja ciepłej wody)	344
Modernizacja budynku Muzeum, zakupy dla MBP i MCK	300
Sieć wodociągowa	210
Projekt modernizacji basenu i budynku OSiR, rynna do łyżworolek i inne	127
Sieć elektryczna	107
Przedszkole Nr 1 – wymiana stolarki okiennej	102

1999	w tys. zł
Modernizacja budynku Pl. Wolności 6	850
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	679
Modernizacje dróg	361
Przedszkola – kotłownia gazowa w Przedszkolu przy ul. Rolnej, wymiana okien w Przedszkolu Nr 4, zakup sprzętu ksero	173

Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	144
Miejskie Centrum Kultury	139
2000	w tys. zł
Modernizacja budynku Pl. Wolności 6	3 995
TBS – aport rzeczowy i finansowy	905
Budynek komunalny	702
Modernizacje dróg	518
OSiR – basen duży	440
Wykupy gruntów i nieruchomości	383
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	262
Miejskie Centrum Kultury	139
2001	w tys. zł
Budynek komunalny	1 227
Kanalizacja deszczowa i sanitarna	341
Miejskie Centrum Kultury	398
Modernizacje dróg	375
Wykupy gruntów i nieruchomości	340
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	253
2002	w tys. zł
Budowa hali sportowo-widowiskowej przy Gimnazjum	847
Szkoła Podstawowa Nr 1 – kotły warzelne, kotłownia gazowa, modernizacja instalacji ciepłej wody	602
Przebudowa ul. Zamkowej	465
2003	w tys. zł
Hala sportowo-widowiskowa przy Gimnazjum Publicznym	3.909
Udział w budowie budynku wielorodzinnego TBS	200
Budowa kanalizacji wraz z przepompownią przy ul. Chodzieskiej	147
Uzbrojenie terenu pod budownictwo mieszkaniowe – ul. Orłowskiego	106
Modernizacja wymiennikowi w Przedszkolu nr 2 na Os. Parkowym	74
Wykupy gruntów i nieruchomości	221
Miejskie Centrum Kultury	142
Modernizacje dróg	108
2004	w tys. zł
wykonanie przyłączy c.o. i c.w.u. z rur preizolowanych w Przedszkolu nr 2 na Os. Parkowym	29
modernizacja węzła cieplnego w budynku przy ul. Przemysłowej 2a	50
Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Orłowskiego – II etap	77
remont nawierzchni ulicy Bednarskiej	82
Remont szaletu miejskiego	89
wymiana ogrzewania węglowego na indywidualne ogrzewanie gazowe w budynkach mieszkalnych przy ul. Kościuszki 32 i 38 w Czarnkowie	138
Pozostałe remonty w zasobie mieszkaniowym gminy	164

2005	w tys. zł
Budowa ul. Orzechowej	227,2
Przebudowa ul. Strumykowej	192,1
Udział w budownictwie TBS	200,0
Dokumentacja obwodnicy Czarnkowa	237,3
Wykupy nieruchomości	744,9

2006	w tys. zł
Droga os. Parkowe	659,5
Parking na os. Ogrodniczym	53,8
Przebudowa ul. Wodnej	174,9
Parking i droga przy cmentarzu komunalnym	140,7
Budowa drogi Krzyżowa – Sikorskiego	79,5
Remont dróg – Cmentarnej, os. Słoneczne	158,8
Remont ul. Harcerskiej	470,2
Wykupy nieruchomości	224,9

5. OCZEKIWANE WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zrealizowany projekt inwestycyjny będzie analizowany pod kątem osiągnięcia następujących wskaźników:

wskaźnik produktu:

- długość zmodernizowanych i wybudowanych ulic
- długość i średnica wybudowanych kanalizacji sanitarnych i deszczowych
- długość zmodernizowanej sieci rozdzielczej wodociągu
- pojemność, wydajność zmodernizowanej kompostowni odpadów

wskaźnik rezultatu:

- zwiększenie przepustowości ulicy drogi
- liczba działek z dostępem do wybudowanej, zmodernizowanej infrastruktury
- powierzchnia terenów inwestycyjnych, które stały się dostępne w wyniku budowy i modernizacji dróg oraz uzbrojenia terenu powierzchnia terenu z dostępem do infrastruktury
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń do środowiska
- ograniczenie liczby wypadków drogowych
- liczba turystów
- poprawa czystości wód powierzchniowych

wskaźnik oddziaływania:

- poprawa stanu środowiska
- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- liczba utworzonych miejsc pracy
- poprawa zdrowotności mieszkańców

6. PLAN FINANSOWY NA LATA 2007-2013.

Szacunkowa wartość inwestycji przewidzianych do realizacji w latach 2007-2013 wynosi **32.336.921 zł**. Ze środków własnych (w tym kredytu) sfinansowane będzie ok 44% wydatków inwestycyjnych. Z zestawienia wynika, że w roku 2007 podstawowym źródłem finansowania zaplanowanych inwestycji będą środki własne. W latach następnych ważnym źródłem finansowania inwestycji mają być Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej. Założeniem lokalnych władz jest pozyskanie do 2013 r. ponad 18 mln złotych.

Planowane źródła finansowania inwestycji w latach 2007-2012

	Wyszczególnienie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Razem
1	Środki własne	2.292.000	2.604.000	2.890.000	1.181.730	552.500	1.200.000	10.720.230
2	Środki UE	0	7.562.000	5.965.000	3.545.191	1.057.500		18.129.691
3	Kredyt	3.487.000	0	0				3.487.000
	RAZEM							32.336.921

Źródło: Opracowanie własne

Podstawowy wpływ na realizację zadań ma wielkość zobowiązań . W budżecie Gminy stanowią one poważną pozycję . Związane są one przede wszystkim z nakładami inwestycyjnymi , które są obecnie podstawą rozwoju Gminy. W latach 1999-2003 udział nakładów inwestycyjnych do ogółu wydatków wyniósł 18.064.604 zł co stanowi 19%. W samym 2000 r. nakłady inwestycyjne wyniosły 31% wydatków. Wysokie zadłużenie oraz konieczność spłaty zobowiązań ograniczyła dalsze możliwości inwestycyjne. Największe ciężary z tego tytułu Gmina ponosiła w latach 2004-2005. Obecnie wysokość zobowiązań jest już mniejsza. Należy przy tym pamiętać , że w czasie realizacji inwestycji Gmina aktywnie pozyskiwała środki pozabudżetowe, łączna wysokość uzyskanych bezzwrotnych środków w omawianym okresie wyniosła 1.953.650 zł.

Prognoza kwoty długu Gminy Miasta Czarnków na lata 2007-2013, stan na 12.02.2007r.

	Budżet 2007	Prognoza 2008	Prognoza 2009	Prognoza 2010	Prognoza 2011	Prognoza 2012	Prognoza 2013	Prognoza 2014	Prognoza 2015	Prognoza 2016
Dochody budżetu	25.122.500	25.400.000	25.700.000	26.000.000	26.300.000	26.500.00	26.700.000	26.900.000	27.100.000	27.300.000
60% dochodów budżetu (dopuszczalna wysokość zobowiązań)	15.073.500	15.240.000	15.420.000	15.600.000	15.780.000	15.900.000	16.020.000	16.140.000	16.260.000	16.380.000
Wysokość zobowiązań na koniec roku	7.515.900	6.605.700	5.582.500	4.759.300	3.936.600	3.100.000	2.300.000	1.500.000	500.000	0
15% dochodów budżetu	3.768.375	3.810.000	3.855.000	3.900.000	3.945.000	3.975.000	4.005.000	4.035.000	4.065.000	4.095.000
Łączna kwota zobowiązań przypadająca do spłaty w danym roku	2.295.700	1.421.500	1.492.000	1.238.500	1.199.500	1.175.900	1.098.500	1.063.500	1.223.500	683.500

Opracowanie własne. Dane z Urzędu Miasta Czarnków

7. SYSTEM WDRAŻANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

System wdrażania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej. Unia Europejska nakłada na państwa członkowskie-beneficjentów korzystających ze środków finansowych funduszy strukturalnych obowiązek przestrzegania zasad i procedur wspólnotowych, które zostały określone w Rozporządzeniu ramowym nr 1260/1999/WE z dnia 21 czerwca 1999 roku.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków według źródeł ich pochodzenia. Korzystanie ze środków własnych, jak i unijnych wymusza konieczność sprostania wielu wymogom formalnym, głównie za sprawą odmiennych zasad wykorzystania danych środków finansowych.

7.1. ZARZĄDZANIE PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO

Funkcję Instytucji Zarządzającej i koordynującej realizację Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Miasta Czarnków będzie pełnił burmistrz przy pomocy specjalnie powołanego zespołu pracowników Urzędu Miasta Czarnków.

Do zakresu zadań Instytucji Zarządzającej będzie należało:

- ustalenie szczegółowych zasad i kryteriów realizacji Planu,
- zapewnienie zgodności realizacji Planu z poszczególnymi dokumentami programowymi wyższego rzędu, w tym w szczególności w zakresie zamówień publicznych, zasad konkurencji, ochrony środowiska, jak też zagwarantowanie przestrzegania zasad zawieranie kontraktów publicznych
- zbieranie danych statystycznych i finansowych na temat postępów wdrażania oraz przebiegu realizacji projektów w ramach Planu,
- przygotowanie rocznych raportów na temat wdrażania Planu, zbieranie informacji do rocznych informacji o nieprawidłowościach,
- dokonanie oceny po zakończeniu realizacji Planu.

7.2. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA

Wdrożenie Planu będzie obowiązkiem Referatu Techniczno-Inwestycyjnego oraz Stanowiska ds. Rozwoju i Informacji Europejskiej Urzędu Miasta Czarnków.

Zakres odpowiedzialności:

- Komunikacja społeczna w zakresie przyjmowania nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych.
- Kreowanie, przyjmowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych-beneficjentów pomocy.
- Przyjmowanie, kontrola formalna składanych wniosków co do zgodności składanych wniosków z Planem Rozwoju Lokalnego.
- Ewentualne monitorowanie wdrażania poszczególnych projektów.
- Szeroka informacja o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

8. SPOSOBY MONITOROWANIA, OCENY I KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ

8.1. SYSTEM MONITOROWANIA PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Podstawowe znaczenie w monitorowaniu i stymulowaniu Planu Rozwoju Lokalnego posiada Burmistrz Gminy Miasta Czarnków i Rada Miasta Czarnków.

Instytucja zarządzająca współpracuje z zastępcą, skarbnikiem i sekretarzem, których główną rolą będzie monitorowanie przebiegu realizacji zadań zawartych w Planie oraz interweniowanie w razie ewentualnej potrzeby.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie finansowym i rzeczowym.

Monitoring rzeczowy obejmował będzie dane obrazujące postęp we wdrażaniu programu oraz umożliwienie oceny jego wykonania w odniesieniu do celów ustalonych w Planie.

Monitoring finansowy obejmował będzie dane finansowe realizacji projektu, będące podstawą do oceny sprawności wydatkowania środków w oparciu o raporty okresowe obrazujące wysokość wkładu finansowego pochodzącego ze środków publicznych.

8.2. SPOSOBY OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Skuteczność Planu będzie poddawana bieżącej ocenie. Sprawowana ona będzie przez Burmistrza oraz Radę Miasta przy zastosowaniu wskaźników postępu realizacji i oceny skuteczności wdrażanych projektów określonych w poszczególnych programach operacyjnych i wytycznych opracowanych przez Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej.

8.3. SPOSOBY INICJOWANIA WSPÓŁPRACY POMIĘDZY SEKTORAMI: PUBLICZNYM, PRYWATNYM, ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Plan Rozwoju Lokalnego jest dokumentem z założenie otwartym i żywym. Wykaz zadań będzie aktualizowany raz w roku w okresie planowania budżetu miasta. Zmiany mogą wynikać między innymi z przemian społeczno-gospodarczych, zmiany układu priorytetów przyjętych przez władze samorządowe.

Wnioski do Planu przyjmuje pełnomocnik ds. Rozwoju lokalnego, koordynator zespołu zadaniowego przygotowującego Plan.

Wnioski mogą składać radni, stowarzyszenia, nieformalne grupy mieszkańców, podmioty powiązane z budżetem gminy, w tym również spółki prawa handlowego.

8.4. PUBLIC RELATIONS PLANU ROZWOJU LOKALNEGO

Zadaniem działań informacyjnych i promocyjnych będzie:

- Zapewnienie powszechnego dostępu do informacji o możliwościach ubiegania się o wsparcie ze środków funduszy strukturalnych na realizację projektów służących rozwojowi regionalnemu dla wszystkich grup docelowych z terenu Czarnkowa,,
- Zapewnienie informacji o kryteriach oceny i wyboru projektów oraz obowiązujących procedurach,
- Zapewnienie bieżącej informacji dla lokalnej opinii publicznej o zakresie pomocy wspólnotowej otrzymanej przez miasto,

- Wykorzystanie nowoczesnych źródeł przekazu i nowoczesnych technologii, m.in. takich jak Internet, poczta elektroniczna w celu usprawnienia komunikacji pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w realizacji Planu Rozwoju Lokalnego.

Grupy docelowe, dla których przeznaczona będzie informacja to:

- Społeczeństwo - bezpośredni beneficjent-kształtowanie opinii publicznej poprzez informowanie, przekazywanie wiedzy o działaniach UE, o wdrażaniu i wykorzystywaniu środków wspólnotowych, o korzyściach płynących z członkostwa przyczyni się do poparcia dla inwestycji,
- inni beneficjenci to osoby, instytucje, grupy społeczne.